



Masterproef

Politieke Communicatie

Titel masterproef: Op weg naar een Chinese Lente? De attitude van Chinese respondenten omtrent de Arabische Lente.

Naam studente: Ann-Sophie Poulain



Promotor: Prof. Dr. De Landtsheer

Verslaggever: Prof. Dr. De Bièvre

Master Politieke Communicatie (www.politiekecommunicatie.be)

Rolnummer studente: s0102722

Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen

Academiejaar 2011-2012.



Masterproef
Politieke Communicatie

Titel masterproef: Op weg naar een Chinese Lente? De attitude van Chinese respondenten omtrent de Arabische Lente.

Naam studente: Ann-Sophie Poulain



Promotor: Prof. Dr. De Landtsheer

Verslaggever: Prof. Dr. De Bièvre

Master Politieke Communicatie (www.politiekecommunicatie.be)

Rolnummer studente: s0102722

Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen

Academiejaar 2011-2012.

一根筷子易折断，一把筷子难折断。

- *Eén eetstokje is gemakkelijk te breken, maar
een bundel eetstokjes is heel moeilijk in twee te breken* -

Auteur onbekend

VOORWOORD

Een heuse uitdaging, zo kan je deze masterproef wel noemen. Toen ik op zoek was naar een boeiend onderwerp waarin ik mijn kennis over China als sinoloog en mijn opleiding Politieke Communicatie kon combineren, kwam ik uit bij dit onderwerp. Het ‘enige’ probleem: het ondervragen van een bevolking die nog steeds onder strikte controle van zijn overheid staat over een politiek gevoelig onderwerp bleek geen sinecure en werd mij dan ook afgeraden door enkele China-kenners. Dankzij de aanmoediging van mijn promotor Prof. Dr. De Landtsheer en familie besloot ik de uitdaging toch aan te gaan in de hoop een waardevolle dataset te bekommen.

Het was geen makkelijke taak de survey in het Chinees op te stellen. Een correcte vertaling van de politieke termen enerzijds en een juiste zinsbouw anderzijds waren cruciaal om misverstanden zoveel mogelijk te vermijden. Gelukkig stonden Lander Platteeuw (sinoloog) en Pat Wong (Lerares Engels afkomstig uit Macao) mij hierin bij en hielpen ze mij bij het opstellen van de vragenlijst, waarvoor dank.

Zonder de hulp van mijn collega sinologen/vrienden en kennissen die ik tijdens mijn studies in China en Taiwan leerde kennen, zou ik deze masterproef nooit volbracht kunnen hebben. Dankzij hen kon ik voldoende Chinese respondenten bereiken. Verder had ik ook zonder respondenten deze masterproef nooit kunnen schrijven. Daarom wil ik ook de respondenten van harte bedanken die, ondanks het potentiële gevaar dat hieruit zou kunnen voortvloeien, de moed hadden mijn survey in te vullen.

Tot slot wil ik mijn promotor bedanken die mij tijdens het volledige proces bijstond en bovendien meehielp met het verspreiden van de survey.

Allen, bedankt!

INHOUDSTAFEL

INLEIDING

1.	Onderzoeksvraag.....	1
2.	Relevantie.....	2
3.	Opbouw.....	3

HOOFDSTUK 1: THEORETISCH KADER

1.	Attitude.....	4
2.	Survey onderzoek naar Chinese attitudes.....	5
2.1	Chinese politieke attitude	6
2.2	Democratische waarden in China.....	8
2.3	Recente surveystudies.....	10

HOOFDSTUK 2: DE ARABISCHE LENTE DOOR DE OGEN VAN DE CHINESE POLITIEK

1.	Democratie.....	14
2.	Arabische Lente	15
3.	Internationale gemeenschap.....	16

HOOFDSTUK 3: EEN CHINESE LENTE, MOGELIJK OF NIET?

1.	Theoretisch bekeken	17
2.	Een blik op de geschiedenis.....	18
3.	Sociale onvrede	19
4.	Civil society	20
5.	Internetactivisme	22

HOOFDSTUK 4: METHODOLOGIE

1.	Online survey.....	24
2.	Conceptualisering.....	26
3.	Operationalisering.....	26
3.1	Variabelen	26
3.2	Pluralistische aanpak.....	27

3.3	Items.....	28
4.	Pretest	28
5.	Hypotheses.....	29

HOOFDSTUK 5: ANALYSE

1.	Inleidende steekproefbeschrijving	32
2.	De Chinese bevolking en haar evaluatie van de Arabische Lente	33
2.1	Wat betekent de Arabische Lente volgens de respondenten?	33
2.2	Oorzaken Arabische Lente.....	36
2.3	Begrip Arabische Lente.....	36
3.	De Chinese bevolking en democratische waarden	39
3.1	Het nut van betogen.....	39
3.2	Het belang van geweldloosheid	40
3.3	Rol van de burger	42
3.4	Burgerlijke vrijheid	42
4.	De Chinese bevolking en culturele waarden	43
4.1	De rol van jongeren in het politieke leven	43
4.2	Soevereiniteit en de internationale gemeenschap	44
5.	De Chinese bevolking en sociale media	46
6.	Significante correlaties	47

HOOFDSTUK 6: CONCLUSIE & DISCUSSIE

1.	Conclusie	50
2.	Discussie	53

BIBLIOGRAFIE.....	56
-------------------	----

APPENDIX I: Confirmatorische factoranalyse pretest (N=46).....	59
--	----

APPENDIX II: Online survey.....	62
---------------------------------	----

APPENDIX III: Wat betekent de Arabische Lente volgens u?.....	69
---	----

APPENDIX IV: Confirmatorische factoranalyse (N=100).....	74
--	----

LIJST TABELLEN & FIGUREN

Figuur 1: Gini-index China, België, Egypte en Tunesië	11
Figuur 2: Frequenties (%) in verband met de rol van de internationale gemeenschap en soevereiniteit volgens land	45
Tabel 1: Steekproefomschrijving	32
Tabel 2: ‘Begrip Arabische Lente’ volgens politieke kennis	38
Tabel 3: ‘Nut massabetoging voor het afdwingen van eisen bij de regering’ volgens internetgebruik	40
Tabel 4: ‘Principe van geweldloosheid bij demonstranten’ volgens leeftijd	41
Tabel 5: Correlationmatrix (gedeeltelijk)	49
APPENDICES	
Tabel 6: Internetgebruik Factoranalyse (pretest)	59
Tabel 7: Politieke kennis Factoranalyse (pretest)	59
Tabel 8: Nut van betogen Factoranalyse (pretest).....	60
Tabel 9: Belang van geweldloosheid Factoranalyse (pretest).....	60
Tabel 10: Politiek nut van sociale media Factoranalyse (pretest).....	60
Tabel 11: Politieke rol van jongeren Factoranalyse (pretest)	61
Tabel 12: Rol van de internationale gemeenschap Factoranalyse (pretest).....	61
Tabel 13: Internetgebruik Factoranalyse	74
Tabel 14: Politieke kennis Factoranalyse	74
Tabel 15: Begrip voor Arabische Lente Factoranalyse	74
Tabel 16: Nut van betogen Factoranalyse.....	75
Tabel 17: Belang van geweldloosheid Factoranalyse.....	75
Tabel 18: Politiek nut van sociale media Factoranalyse.....	75
Tabel 19: Politieke rol van jongeren Factoranalyse	76
Tabel 20: Rol van de internationale gemeenschap Factoranalyse.....	76

ABRSTACT

De Chinese regering was niet opgezet met de golf van protest die zich in 2011 in de Arabische wereld afspeelde. De schrik dat de Arabische Lente zou overwaaien naar China en de autoriteit van de éénpartijstaat zou doen wankelen, was sterk aanwezig bij de Chinese Communistische Partij (CCP). Met een bevolking waarvan meer dan 35% van de jongeren internettoegang heeft en meer dan 50% van hen actief is op sociale media en blogs, zouden zij zich namelijk relatief makkelijk kunnen mobiliseren, mochten zij de staatscontrole kunnen omzeilen. Bijgevolg werd ondermeer het Chinese censuurapparaat sterk verstevigd. Maar is de vrees van de Chinese regering terecht en is de kans reëel dat de Chinese bevolking mits de nodige impulsen een 'Chinese Lente' zou kunnen ontketenen? Om een antwoord te vinden op deze vraag wordt er op zoek gegaan naar de attitude van het Chinese volk ten opzichte van de Arabische Lente aan de hand van online surveys. Ondanks de niet-representativiteit van deze methode, kan er op deze manier inzicht verworven worden in, enerzijds, de mate van onvrede die leeft onder het Chinese volk en, anderzijds, de visie van Chinezen op collectieve actie en de waarden hooggehouden in de Arabische Lente. Echter, in een land als China waar delicate kwesties die de autoriteit van de CCP kunnen schenden zoveel mogelijk geweerd worden, vormen zelfcensuur en sociale wenselijkheid in het onderzoek een grote hinderpaal. Rekening houdend met dit risico luidt de voorlopige conclusie dat de Chinese respondenten, ondanks hun grote activiteit op het internet, op dit moment weinig interesse tonen in een Chinese vorm van de Arabische Lente.

Sleutelbegrippen: China, Arabische Lente, sociale onrust, online survey, democratische waarden, Taiwan

INLEIDING

Het jaar 2011 zal de annalen van de geschiedenis ingaan als het jaar van de Arabische Lente. De golf van protest in de Arabische wereld leek niet te onderdrukken en sloeg over van land naar land. De hele wereld keek geïntrigeerd toe, sommigen vol hoop op een betere toekomst, sommigen vol angst, hopend dat de opstand zich zou beperken tot het Midden-Oosten en Noord-Afrika. De Volksrepubliek China was één van die landen. De Chinese regering volgde het verloop van de Arabische Lente op de voet en hoopte de invloed ervan op de Chinese bevolking grotendeels te beperken (Tatlow, 2011, February 23). Ondanks de inspanningen geleverd door de regering, bereikte de revolutiegolf toch ook de Volksrepubliek. Vanaf begin februari 2011 verschenen namelijk steeds meer oproepen op het internet (voornamelijk door in het buitenland gevestigde Chinese websites zoals *boxun.com*, fora en blogs) om op 20 februari de Chinese straten op te gaan in verschillende grote steden. De opkomst bleef beperkt tot enkele honderden mensen verspreid over de verschillende steden maar toch kan het gezien worden als een mijlpaal: 22 jaar na de gewelddadige neerslag van de Tiananmen opstand in 1989 waarbij studenten, bijgestaan door vele andere bevolkingsgroepen, opkwamen voor meer democratie, kunnen we voor het eerst opnieuw een georganiseerd protest voor meer democratie waarnemen (Tatlow, 2011, February 23).

De schuchtere pogingen tot protest in China werden echter op efficiënte wijze tot een minimum herleid. Zo riep president Hu Jintao eind februari op tot een versterking van het internet controlemechanisme zodat bijvoorbeeld termen als ‘jasmijn’ (zie Jasmijnrevolutie in Tunesië) en ‘revolutie’ geblokkeerd werden in zoekmachines. In zijn toespraak op 19 februari maakte hij dit duidelijk door de nood te benadrukken aan een verbeterd management van de virtuele maatschappij en een betere begeleiding van publieke opinies op het internet (Zhang, 2011, February 19). Uit voorzorg werden bovendien grote politietroepen naar de protestlocaties gestuurd.

1. Onderzoeksvraag

Er kan bijgevolg met zekerheid gesteld worden dat de Chinese overheid de Arabische Lente liever kwijt dan rijk is en vreest voor de verdere verspreiding ervan. Maar is die vrees terecht? Kan de Chinese regering inderdaad verwachten dat haar bevolking binnen een korte termijn en met de juiste stimuli in opstand zal komen om meer democratie te eisen zoals dat gebeurde in de Arabische

wereld? Hoe staat de Chinese bevolking tegenover van de Arabische Lente en bestaat er in de nabije toekomst een kans op een 'Chinese Lente'? Dat wordt in deze studie onderzocht.

Hierbij moet in het achterhoofd gehouden worden dat hier onderzoek wordt gedaan naar een niet-westers land met een eigen cultuur, een eigen geschiedenis en een eigen mentaliteit. Die Chinese mentaliteit kan heel belangrijke implicaties hebben voor de resultaten van dit onderzoek. Binnen de Chinese politieke cultuur bestaat er namelijk een unieke relatie tussen individu en autoriteit. De manier waarop men naar macht en naar de politieke leider kijkt, is bijgevolg helemaal anders dan in de westerse of Arabische wereld en beïnvloedt daarom ook de ontwikkeling van een politiek systeem. Traditiegetrouw bestaat er in China geen principe van wederkerigheid tussen een individu en zijn overste. Machtsrelaties zijn daarentegen heel hiërarchisch waardoor een overste geen enkele verplichting heeft ten opzichte van een lagere. Aangezien men niet verwacht dat een regering uit eigen beweging zal reageren op een bepaalde eis vanuit het volk, zal men op een dergelijk ogenblik zijn steun voor die regering ook niet intrekken (Shi, 2001, p.403). Wel was het in het dynastieke China zo dat van zodra een regering de welvaart van zijn bevolking niet meer kon garanderen, deze het Mandaat van de Hemel verloor en het gevaar liep omver geworpen te worden (Perry, 2002).

Een tweede element binnen de Chinese politieke cultuur is het ideaal van sociale harmonie. Bij conflict of confrontatie wordt er volgens de Chinese cultuur verwacht dat men de eigen interesses opgeeft ten voordele van de harmonie binnen de maatschappij. Uit experimenteel onderzoek blijkt dat Chinezen zullen meewerken zelfs wanneer dit niet in hun voordeel uitdraait (Bond, 1991, p.66). Opnieuw kan hieruit afgeleid worden dat mensen eerder hun private interesses zullen opgeven in plaats van hun steun voor de regering in te trekken (Shi, 2001, p.403). Al deze waarden kennen hun oorsprong in de confucianistische traditie waarin maatschappij boven individu, autoriteit boven vrijheid en verantwoordelijkheden boven rechten worden geplaatst (Lu, 2004, p. 2).

2. Relevantie

Deze studie kan op heel wat manieren een bijdrage leveren tot zowel de maatschappij als tot de academische wereld. Het internationale landschap is integraal in beweging: de Euro in crisis, de economische opkomst van nieuwe wereldmachten zoals Brazilië, India en China, de opstanden en democratisering golf in de Arabische landen etc. De visie van de Chinese regering op deze en andere domeinen werd inmiddels uitgebreid bestudeerd. De visie van het grootste volk ter wereld, daarentegen, is nagenoeg onbekend. Ondermeer door het pas recentelijk openstellen van de grenzen van de Volksrepubliek China, is het namelijk lang onmogelijk geweest de attitudes van de

bevolking op een methodologisch verantwoorde manier te analyseren. Of China in de toekomst onder druk van zijn bevolking zal moeten democratiseren is evenwel van groot belang voor de internationale gemeenschap omwille van de steeds groter wordende impact van China op economisch en diplomatiek vlak.

Op wetenschappelijk vlak hopen we een nieuwe bijdrage aan de literatuur te leveren vanwege het gebruik van de survey methode in een sterk gecensureerd land als China en vanwege de thematiek, zowel hedendaags als delicaat. Zoals reeds kort hierboven vermeld, bleef het onderzoek naar attitudes van de Chinese bevolking lang uit den boze omwille van het strikte bestuur van de regering. Een survey onderzoek in China omtrent een politiek thema is daarom een welgekomen aanvulling van de literatuur binnen China studies. De thematiek, de Arabische Lente, is bovendien brandend actueel waardoor dit onderzoek nog nooit werd uitgevoerd. Hoewel dit een kleinschalig onderzoek is aan de hand van niet-representatieve online surveys, kan het als uitgangspunt gezien worden voor toekomstig, uitvoeriger onderzoek.

3. Opbouw

In wat volgt wordt gestart met een theoretisch kader waarin een overzicht wordt gegeven van survey onderzoek naar de Chinese attitude omtrent politieke thema's. Vervolgens gaan we over naar de bredere context: Eén, wat is het officiële discours van de Chinese overheid ten aanzien van de Arabische Lente¹ en, twee, hoe ziet de maatschappelijke situatie van China er momenteel uit. In dit onderdeel wordt ondermeer aandacht besteed aan sociale onrust en *civil society* maar ook aan het internetgebruik in China. Aangezien China een groter aantal internetgebruikers kent dan het wereldgemiddelde, hebben de Chinese internetgebruikers namelijk een potentieel enorme macht in handen (Yang, 2008). Daarna wordt er overgegaan naar het empirisch luik van dit onderzoek: de operationalisering van de concepten, het opstellen van de hypothesen, het ontwerpen van de vragenlijst en de analyse van de resultaten.

¹ 'Hoofdstuk 2: De Arabische Lente door de ogen van de Chinese politiek' bestaat uit conclusies getrokken uit een eerder onderzoek, uitgevoerd in het kader van het seminarie Politieke Psychologie, een opleidingsonderdeel van de Master Politieke Communicatie 2011-2012.

HOOFDSTUK 1: THEORETISCH KADER

Na een beknopte theoretische verduidelijking van het concept attitude, wordt er in deze sectie van het onderzoek op zoek gegaan naar gelijkaardige onderzoeken die ons meer kunnen bijbrengen over de analyse van de attitude van de Chinese bevolking omtrent politieke thema's en het gebruik van surveys in een nog steeds afgeschermd China. De hoeveelheid literatuur betreffende politieke attitudes van Chinezen is aanzienlijk. Echter, men baseerde zich menigmaal op data en respondenten wonende te Hong Kong, Taiwan of in andere landen van de wereld. Ondanks de betere bereikbaarheid, worden deze individuen beïnvloed door allerlei culturen en kunnen zij niet als representatief beschouwd worden voor de Chinese bevolking. Daarom besteden we hier enkel aandacht aan studies uitgevoerd in *mainland* China. Bovendien focust het voornaamste deel van de hieronder opgesomde studies hoofdzakelijk op democratie en democratische waarden.

1. Attitude

Allport (1935), grondlegger van de sociale psychologie, noemt attitude het meest onmisbare concept in sociale psychologie. De populariteit van het attitudeonderzoek lijkt ook nu nog te blijven voortbestaan in talrijke studiegebieden en is onmisbaar in bijvoorbeeld het onderzoek naar stemgedrag, consumentengedrag en interpersoonlijk gedrag. Echter, door de grote hoeveelheid aan studies bestaat er een enorme variëteit aan definities en, daaruit volgend, heel wat ambiguïteit (Fishbein & Ajzen, 1975, p.1). Toch kunnen er enkele centrale aspecten terug gevonden worden binnen de veelheid aan definities. Volgens Allport bevat een attitude een motiverende kracht en is het, meestal, een stabiele predispositie waardoor een individu steeds op een welbepaalde manier zal reageren op een attitudeobject. Dat attitudeobject kan een voorwerp, persoon, plaats, idee, actie of situatie zijn. Belangrijk is het evaluatieve aspect van attitudes. Zij zorgen namelijk voor de neiging om een gegeven object gunstig of ongunstig te evalueren (Olson & Maio, 2003, p.299). Oskamp & Schultz (2005, p.9) leiden uit het bovenstaande de volgende definitie af: "Een attitude is een predispositie waardoor men op een gunstige of ongunstige manier reageert met betrekking tot een gegeven attitudeobject". Ook Thurstone hecht voornamelijk belang aan het affectieve aspect van attitudes. Volgens hem zijn de gevoelens voor en evaluatie van een bepaald object, persoon, onderwerp of gebeurtenis het meest essentiële onderdeel van een attitude (Fishbein & Ajzen, 1975, p.12). Fishbein & Ajzen (1975), ten slotte, concentreren zich in hun definitie eerder op drie basiskenmerken van

attitudes. Ten eerste is een attitude aangeleerd. Ten tweede maakt een attitude actie ontvankelijk en is een attitude dus niet direct observeerbaar en ten derde is een attitude consistent gunstig of ongunstig ten aanzien van een object.

Vaak worden de concepten attitude, opinie en waarden/normen als synoniemen beschouwd terwijl ze elk een eigen betekenis kennen. Volgens Oskamp & Schultz (2005, p.14) is het noodzakelijk een onderscheid te maken tussen attitudes en opinies. Opinies kunnen gelijkgesteld worden met overtuigingen (*beliefs*) en zijn meestal cognitief en minder breed dan attitudes wat inhoud betreft. Vaak zijn opinies echter net als attitudes evaluatief, wat wil zeggen dat zij dan deel gaan uitmaken van de algemenere evaluatieve attitude. Shi (2001, p.402) maakt een onderscheid tussen, enerzijds, waarden en normen en, anderzijds, attitudes en overtuigingen (of opinies). Ten eerste zijn normen en waarden interne standaarden die het gepaste gedrag van het individu bepalen. Attitudes en overtuigingen stipuleren daarentegen de evaluatie van een gegeven object. Een tweede verschil ligt in de creatie van deze concepten versholven. Terwijl normen en waarden door socialisatie tot stand komen, zijn attitudes en overtuigen een combinatie van, enerzijds, de normen en waarden en, anderzijds, het gedrag van politieke en sociale actoren. Doordat externe stimuli de attitudes en overtuigingen beïnvloeden, kunnen zij veel gemakkelijker dan normen en waarden verschuiven in oriëntatie.

Zoals reeds vermeld, is de studie van attitudes steeds populair geweest in de sociale wetenschappen. Dit heeft ertoe geleid dat een brede waaier aan onderzoeksmethoden werd ontwikkeld volgens heel wat verschillende benaderingen. In de sociologie werd voornamelijk gebruik gemaakt van het beschrijven van sociale groepen, vragenlijsten en interviews, zeggen Oskamp & Schultz (2005, p.17). In communicatiewetenschappen is het studieobject vaak geschreven en gesproken tekst waar men een inhoudsanalyse op toepast. Onderzoek naar de publieke opinie aan de hand van polls is een populaire methode binnen de politieke wetenschappen en in de psychologie, tot slot, worden attitudes veelal gemeten middels experimenten (Oskamp & Schultz, 2005, p.17).

2. Survey onderzoek naar Chinese attitudes

Onderzoek naar China en zijn inwoners kwam langzaamaan op gang na de dood van Mao in 1978 en aan het begin van de openstelling van het land onder Deng Xiaoping (1980-90). Toch blijft het grootste deel van het onderzoek naar China beperkt tot historische literatuurstudies. De attitudes van de 'gewone' Chinees ten aanzien van eender welk thema in hedendaags China bleven bijgevolg tot zeer recentelijk een mysterie en zelfs tot op de dag van vandaag kent de buitenlandse

wetenschapper slechts een beperkte bewegingsvrijheid om dit domein te doorgronden. Bovendien worden surveys, de voornaamste methode om attitudes systematisch en op representatieve wijze te meten, door de Chinese overheid met heel wat argwaan ontvangen (Whyte, 2010). Tot midden de jaren 1990 werden data omtrent de Chinese (politieke) attitude daarom afgeleid uit interpretatieve studies. Aan de hand van de analyse van gedocumenteerde bronnen, observaties en interviews poogt men zo sets van attitudes, overtuigingen, waarden en praktijken kenmerkend voor een bepaald volk te identificeren. Echter, deze methode schoot tekort in ondermeer het linken van attitudes aan sociodemografische factoren en gedrag en beperkte zich tot brede, slecht gedefinieerde omschrijvingen, verduidelijken Nathan & Shi (1993, p.96).

Desalniettemin is er een duidelijke opmars van survey-onderzoek waar te nemen in allerhande studiegebieden en werden reeds enkele pogingen ondernomen om de attitude van het Chinese volk omtrent politieke onderwerpen in kaart te brengen. Volgens Nathan & Shi (1993) is dit een positieve evolutie. De empirische betrouwbaarheid van surveys is namelijk veel groter dan die van interpretatieve studies en de variatie onder de bevolking en verandering over tijd worden meetbaar. Ook de mogelijkheid statistische analyses uit te voeren op de data maakt het gebruik van deze methode interessant. Doch, het is een techniek die technisch moeilijk uitvoerbaar is en een vereenvoudigende voorstelling van de werkelijkheid biedt (Nathan & Shi, 1993, p.97). Omwille van onder andere het enorme grondgebied, gebrekkig registratiesysteem en de grote variëteit binnen de bevolking, worden deze uitdagingen vele malen uitvergroot in een land als China.

2.1 Chinese politieke attitude

Eén van de eerste methodologisch sterk onderbouwde survey analyses van het Chinese volk is dat van Nathan & Shi (1993). Zij gingen op zoek naar de politieke attitude en democratische gevoelens van de Chinese bevolking en vergeleken de data met de vijf democratische en niet-democratische landen onderzocht in *The civic culture*, een klassiek onderzoek van Almond & Verba (1963). De survey bestond uit items naar het model van het dataonderzoek van Almond & Verba en van het International Social Survey Program (ISSP), weliswaar aangepast aan de Chinese context. In samenwerking met het Social Survey Center of People's Republic of China (SSRC) namen ze in 1990 een gestratificeerde multilevel steekproef in zowel stedelijk als landelijk gebied en werden 2896 beantwoorde vragenlijsten verzameld.

Democratie wordt door de auteurs gedefinieerd als bestaande uit drie dimensies, namelijk de gepercipieerde impact van de regering op het leven van de burger, het gevoel van politieke efficiëntie van de burgers en tolerantie voor afwijkende politieke overtuigingen (Nathan & Shi, 1993, p.98). De combinatie van deze dimensies binnen een politieke cultuur heeft een impact op de wens

deel te nemen aan het politieke proces, een basisvoorwaarde van democratie. Interessant binnen het kader van deze masterproef is het gevoel van politieke efficiëntie. Niettegenstaande de multidimensionaliteit van het begrip, namelijk interne en externe efficiëntie, beslisten Nathan & Shi (1993) enkel de interne efficiëntie te bevragen. Dit omwille van de politieke gevoeligheid: Wanneer we over interne efficiëntie spreken, gaat het over het vermogen van een individu om politieke kwesties te begrijpen en politiek te handelen. Het tweede aspect betreft echter de regering zelf, namelijk het geloof in de responsiviteit van de regering. Hoewel ook dit aspect de mate en patronen van participatie zal beïnvloeden, konden de sterkste items, zoals 'mensen zoals ik hebben niets te zeggen over wat de regering doet', niet gebruikt worden omdat zij de regering te zeer in vraag stelden. De auteurs vroegen daarom naar 'de verwachting gelijk behandeld te worden in een overheidsgebouw'.

Nathan & Shi (1993) concluderen dat het bewustzijnsniveau omtrent de impact van de regering, de potentiële invloed op het systeem als burger en de politieke tolerantie relatief laag waren in vergelijking tot de landen onderzocht door Almond & Verba (1963). Toch bleken democratische gevoelens niet volledig afwezig. De auteurs vonden een interessant onderscheid tussen wel- en niet-opgeleiden. De Chinezen die een opleiding genoten, blijken toleranter en bewuster van de impact van de regering te zijn, echter, ze geloven niet dat de regering iedereen gelijk behandelt. Deze politieke attitude is bevorderlijk voor eventuele opstanden. De overgrote meerderheid van de bevolking kent echter een volledig tegenovergestelde attitude: Zij zijn noch politiek bewust noch tolerant, toch geloven zij in een gelijke behandeling. Daarom, stelden Nathan & Shi (1993), is de eis naar democratie vanuit de bevolking in het begin van de jaren '90 bijzonder laag en kan die nog lang op zich laten wachten.

Een tweede onderzoek, eveneens van Tianjian Shi (2001), ging op zoek naar het effect van cultuur op het politieke vertrouwen van de Chinese en Taiwanese bevolking. Politiek vertrouwen is een essentiële voorwaarde voor politieke stabiliteit en bijgevolg van belang in deze masterproef. Net als Nathan & Shi (1993), werd ook hier in samenwerking met het Social Survey Research Center of the People's Republic of China een gestratificeerde (volgens regio) meertrapssteekproef getrokken. Met 3287 ontvangen antwoorden, behaalde men een respons van 94,5%.

Politiek vertrouwen, volgens de *rational choice* theorie een afweging van materiële belangen, is voor de culturalisten een complexer verhaal van het hechten van betekenis en waarde aan gebeurtenissen door individuen. Institutionalist, vervolgens, zien in politiek vertrouwen enkel het succes van de leider in het verzekeren van de gehoorzaamheid van zijn bevolking door het beïnvloeden van hun wensen en het controleren van hun gedachten. Het doel van Shi (2001) bestond erin de impact van

structuur, instellingen en cultuur te ontleden en zo te onderzoeken of de culturele effecten op politiek vertrouwen terug gebracht kunnen worden tot structuren en instellingen, zoals verondersteld door de modernisten en institutionele theoretici (Shi, 2001, p.401).

Shi (2001) schenkt uitgebreid aandacht aan de kwestie van angst voor repercussies bij het beantwoorden van de surveyvragen en voerde drie testen uit. Uit een eerste test bleek dat de 'ik weet het niet'-antwoorden lager lagen in China dan in Taiwan ($\pm 10\%$ vs. $\pm 20\%$), terwijl men het omgekeerde kan verwachten als men het autoritairdere China tegenover het democratischere Taiwan plaatst. Hieruit leidde hij af dat angst voor het antwoorden geen grote rol kon gespeeld hebben. Ten tweede antwoordde 41,5% van de Chinese respondenten, ten opzichte van 13% in Taiwan, bezorgd te zijn om gerapporteerd te worden wanneer hij/zij zich kritisch zou opstellen ten opzichte van de Partij of leiders. Politieke angst bleek dus aanwezig te zijn bij respondenten uit beide maatschappijen maar het potentiële effect ervan op de metingen bleek te klein om de validiteit van de resultaten te kunnen ondermijnen (Shi, 2001, p.407). In een derde test vergeleek Shi (2001, p.407) de metingen omtrent politiek vertrouwen met de attitude ten opzichte van onconventionele vormen van politieke participatie, namelijk het niet betalen van belastingen, betogen en staken. De auteur stelt dat indien de maatstaf van politiek vertrouwen in feite enkel politieke angst meet en dus een lage validiteit kent, mensen met een hoog politiek vertrouwen (en dus hogere angst) de onconventionele middelen eerder zullen goedkeuren dan mensen met een laag politiek vertrouwen. Aangezien politiek vertrouwen in werkelijkheid negatief geassocieerd bleek te zijn met de goedkeuring van onconventionele middelen, besluit Shi (2001, p.408) opnieuw dat angst geen rol speelt in de survey.

Er kunnen echter vragen gesteld worden bij deze laatste test. Er kan namelijk verondersteld worden dat wanneer men uit angst zegt de regering te vertrouwen, met ook uit angst de onconventionele participatiemethodes niet zal steunen. Het steunen van deze acties is namelijk volledig ingaan tegen het beleid van de CCP. Waarom Shi (2001, p.408) dus veronderstelt dat een hoog politiek vertrouwen voortkomend uit angst, zal leiden tot het goedkeuren van onconventionele middelen, blijft een raadsel.

2.2 Democratische waarden in China

Ondanks het met confucianistische tradities doordrongen politiek systeem, blijkt uit verschillende survey onderzoeken, waaronder de hierboven beschreven studies, dat democratische waarden niet volledig afwezig zijn in de mentaliteit van het Chinese volk. De hierboven beschreven studies gaan echter niet rechtstreeks de aanwezigheid van democratische waarden meten maar eerder politieke participatie en politiek vertrouwen. Lu ChunLong (2004) wijst er daarom op dat deze studies noch

volledig, noch accuraat de democratische waarden die leven onder de bevolking kunnen meten. Met haar studie wil de auteur daar verandering in brengen en gaat ze daarom de evaluatieve (beoordelen van de prestaties van democratie) en de affectieve (het aanvaarden van democratische normen) dimensie van democratie meten. Zij wil op deze manier nagaan waar in China, met name bij welk type mensen, de oorsprong van de democratische waarden ligt.

Er bestaan verschillende theorieën omtrent de oorsprong van democratische waarden bij het Chinese volk. Nathan & Shi (1993) geloven in de belangrijke rol die onderwijs hierin speelt en zijn daarom optimistisch over een toekomstig democratisch China waarin steeds meer jonge, beter opgeleide mensen de oudere generatie met een lage opleiding en een lage politieke tolerantie zullen gaan vervangen. Ook in de iets latere studie van Shi (2001) blijkt onderwijs, samen met inkomen, er voor te zorgen dat een individu zijn traditionele confucianistische cultuur overstijgt. Een tweede theorie gelooft in de kracht van de middenklasse. In de westerse literatuur wordt de middenklasse vaak gekoppeld aan democratische waarden (zie Lipset, Huntington, Moore). In China groeit deze klasse gestaag en bezit ze bovendien het grootste deel van het economisch, cultureel en politiek kapitaal. Echter, volgens een derde theorie geniet de middenklasse voornamelijk voordeel bij het behouden van de status quo en ligt de werkelijke democratiserende kracht bij de arbeidersklasse door hun grootte en organisatie. Terwijl ze in de Mao periode op handen werd gedragen, wordt deze klasse in het hedendaagse China door de economische hervormingen met steeds meer uitdagingen geconfronteerd (Lu, 2004, p.3-4). Hoewel de onvrede bij de arbeiders hierdoor stijgt, betwijfelt Lee (2000) of zij zich in grote getale zullen kunnen mobiliseren en een werkelijke impact op het beleid uitoefenen omwille van het gebrekkig apparaat aan vakbewegingen.

Lu Chunlong (2004) focust zich op socio-economische variabelen en gelooft bijgevolg net als Nathan & Shi (1993) in een stijging van democratische waarden dankzij de jongere, opgeleide, rijkere generatie. Uit de resultaten blijkt dat de Chinese middenklasse de meeste steun biedt aan een democratisch systeem en dat in tegenstelling tot de arbeidersklasse. Ook jongeren en goed opgeleiden bieden meer steun aan democratie dan ouderen en minder opgeleiden (Lu, 2004, p.10).

Er moet wel een kanttekening gemaakt worden bij deze studie. Zo bestond de survey slechts uit 2 stellingen: 'Ik verkies een democratisch politiek systeem' en 'Democratie kent problemen maar het is beter dan eender welke andere vorm van regering'. Lu (2004) stelt dat zij op deze manier zowel de evaluatieve als de affectieve dimensie van democratie accuraat kan meten maar zijn twee stellingen voldoende om een complex concept dat heel wat verschillende aspecten omvat te meten? Bovendien wordt op deze manier geen aandacht besteed aan wat de Chinese bevolking verstaat onder democratie. Democratie is een vaak in de mond genomen term bij de politieke leiders van het

hedendaagse China (Poulain, 2012). Men kan echter niet zomaar aannemen dat zowel de leiders als de bevolking dezelfde betekenis hechten aan democratie als de westerse landen.

2.3 Recente surveystudies

Tot slot bespreken we twee heel recente studies, namelijk Chen & Lu (2011) en Whyte (2010).

Omwille van de aanhoudende discussie omtrent de rol van de middenklasse in de aangroeiende steun voor democratische waarden in niet-democratische landen, gaan Chen en Lu (2011) er dieper op in. Ze voerden, in tegenstelling tot de vroeger besproken studies, geen nationale studie uit maar verzamelden survey data in drie Chinese steden (Beijing, Chengdu, Xi'an). De auteurs gingen op zoek naar de steun voor democratische waarden in de Chinese middenklasse op basis van vier variabelen: het bewustzijn van rechten, de waardering van politieke vrijheid (ten aanzien van sociale orde), politieke participatie en competitieve verkiezingen.

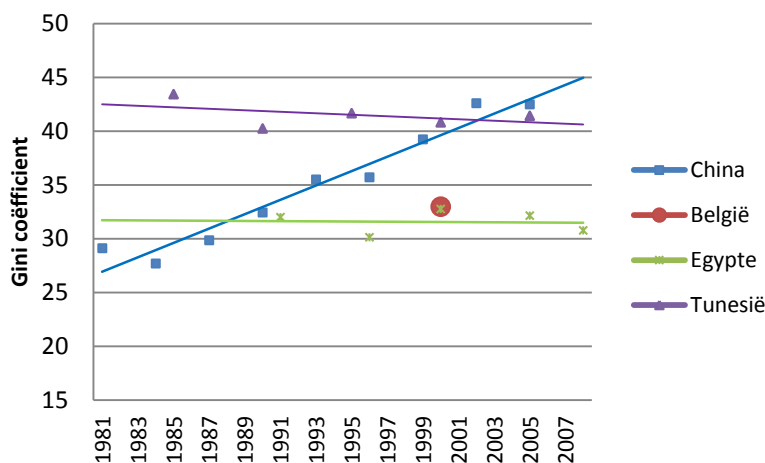
In het kader van de attitude van de Chinese bevolking ten aanzien van de Arabische Lente zijn voor ons voornamelijk de resultaten van de tweede, derde en vierde variabele van groot belang. Uit heel wat studies bleek reeds dat Chinezen waarden, normen en democratische principes anders beoordelen dan bijvoorbeeld westerlingen (zie Pye, 1992; Nathan, 1997). Zo besloot Pye (1992) dat Chinezen over het algemeen volledig akkoord gaan met de nood aan orde. Dit is niet enkel het gevolg van cultuur en traditie maar heeft ook te maken met materiële belangen (Chen & Lu, 2011, p.708). Uit de analyse bleek dat slechts 23% van de Chinese middenklasse een publieke demonstratie als een rechtmatige uitdrukking van politieke vrijheid zag. Bovendien vond slechts 24% van de middenklasse dat het mogelijk moest zijn een eigen organisatie los van de regering op te richten met een kans op verstoring van de orde. Opmerkelijk genoeg observeerden de auteurs een hoger percentage in de lagere klassen (37%) (Chen & Lu, 2011).

Politieke participatie is traditioneel gezien ongekend in China. Volgens het confucianisme wordt de politieke leider een Mandaat van de Hemel toegekend waardoor hij absolute autoriteit geniet. Invloed van het volk op de politiek was bijgevolg uit den boze. In de studie bleek de middenklasse slechts in beperkte mate, 25% (lager dan de lagere klassen), van mening dat de gewone mens deel dient te nemen aan het politieke beslissingsproces. Tot slot steunt de meerderheid van de middenklasse een competitieve verkiezing tussen verschillende kandidaten, echter, slechts 24,9% steunt verkiezingen met verschillende partijen. Chen & Lu (2011) concluderen hieruit dat de middenklasse niet klaar is om een democratisering van hun land te steunen en te aanvaarden (Chen & Lu, 2011, p.711).

Als laatste geven we uitgebreid aandacht aan het survey onderzoek van Whyte (2010) omwille van de grootschaligheid, gedetailleerde methodologie, extensieve uiteenzetting van de uitdagingen en van het ondervragen van de Chinese bevolking over politiek delicate onderwerpen.

Als we het China onder Mao één positief kenmerk kunnen toebedelen, dan is het gelijkheid. Onder het Maoïsme was uiterste gelijkheid het ideaal en was de universele kloof tussen arm en rijk zo goed als gedicht. Naarmate het land zijn grenzen openstelde voor de internationale economische markt steeg de welvaart in China gestaag, echter, men dreef steeds verder af van het ideaal van gelijkheid. Terwijl de Gini coëfficiënt (maatstaf voor inkomensongelijkheid) in 1981 slechts 0.28 telde, benaderde de coëfficiënt in 2005 0.42 (World Bank, n.d.), een gigantische stijging van de inkomensongelijkheid (zie Figuur 1 voor een vergelijking met andere landen). Duwt deze stijgende ongelijkheid, met de daarbij horende stijgende onvrede onder de bevolking, China naar een *point of no return*, een punt waarop een opstand van de bevolking onvermijdelijk wordt, een punt waarop de sociale vulkaan uitbarst? Deze vragen probeert Whyte (2010) te beantwoorden.

Figuur 1: Gini-index China, België, Egypte en Tunesië



Source: World Bank Data met lineaire trendlijn

Het trekken van een representatieve steekproef werd minutieus voorbereid en gebeurde, in tegenstelling tot de voorgaande studies, niet op basis van het register van huishoudens. China kent namelijk een grote mobiliteit door de continue migratiestroom van platteland naar stad. Ongeveer 50% van deze migranten, op zoek naar werk, zijn niet geregistreerd en komen dus niet in aanmerking om in de steekproef te belanden. Whyte's team besloot daarom gebruik te maken van ruimtelijke kanssteekproeven (Whyte, 2010, p.36). Uiteindelijk werden 3167 respondenten, afkomstig uit 23 van de 31 provincies, een uur lang mondeling geïnterviewd.

Ook dit onderzoek kreeg te maken met de beperkte vrijheid van meningsuiting. Uit een pilootstudie bleek het thema sociale ongelijkheid echter niet té delicaat te zijn. Toch werden voorzorgsmaatregelen genomen om de sociaal wenselijke antwoorden te minimaliseren. De respondenten werden ingelicht dat de survey puur academische doeleinden kende en op geen enkele manier verbonden was met de Chinese regering. Ze werden op het hart gedrukt dat hun deelname volledig vrijwillig en anoniem was, dat er geen juiste of foute antwoorden bestonden, dat ze konden weigeren een vraag te beantwoorden en het interview op ieder moment konden beëindigen. Verder werden ze gevraagd eerlijk te antwoorden. Tot slot werd er heel wat aandacht besteed aan de constructie van de vragen: Zij moesten verstaanbaar zijn en op geen enkele manier bedreigend overkomen (Whyte, 2010, p.40-41).

Toch kan men een potentiële pro-regering bias op de resultaten als gevolg van eventuele angst voor represailles niet uitsluiten. Whyte (2010) gelooft echter dat die beperkt blijft en dat omwille van volgende redenen. Aangezien de interviews in de privésfeer werden afgenomen, leken de respondenten weinig last te hebben van angst. Reacties op de vragen waren vaak heel onomwonden en men nam geregeld een kritische visie aan die niet strookte met het partijbeleid (Whyte, 2010, p. 41).

Uit de analyses blijkt dat een sociale vulkaanuitbarsting omwille van ongelijkheid niet in de nabije toekomst ligt. Volgens de meerderheid van de Chinezen is de ongelijkheid inderdaad gestegen, maar zo ook de mogelijkheden. Bijgevolg verklaart slechts 7,5% van de Chinese bevolking in 2004 een lagere levensstandaard te hebben dan 5 jaar daarvoor. Opvallend is dat de stedelijke bevolking, ondanks het grotere aantal kansen, negatiever staat ten opzichte van hun huidige situatie. In de steden is nochtans meer geld te verdienen dan op het platteland maar, stelt Whyte (2010), er bestaan ook veel meer risico's. Bovendien kan de boerengemeenschap er enkel op vooruit gaan omwille van de grote armoede die er lang woekerde (en nog steeds woekert). Hoe kunnen we dan de boerenprotesten verklaren die recentelijk steeds vaker opduiken? Die protesten klagen voornamelijk procedurele ongelijkheden aan, verklaart Whyte (2010). Opstand omwille van een groeiende inkomensongelijkheid ziet de auteur dus niet snel gebeuren. Wel sluit hij het niet uit dat opstanden kunnen ontstaan omwille van andere factoren, zoals bijvoorbeeld het gebrek aan vrije meningsuiting (Whyte, 2010, p.195-199).

HOOFDSTUK 2: DE ARABISCHE LENTE DOOR DE OGEN VAN DE CHINESE POLITIEK

De Chinese regering volgde het verloop van de Arabische Lente op de voet en hoopte de invloed ervan op de Chinese bevolking zoveel mogelijk in te perken. Aan de hand van een strengere internetcontrole, een beperkte berichtgeving over de Arabische Lente en een hoge politieopkomst op de dagen en locaties waarop men via sociale media en fora opriep tot protest, poogde de overheid een potentiële betoging te vermijden (Johnson, 2011, February 27). Echter, de huidige Chinese machtspositie in de internationale gemeenschap en de internationale druk dwongen de Chinese regering een officieel standpunt in te nemen omtrent de ontwikkelingen in de Arabische wereld tijdens de Arabische Lente. Middels een kritische discoursanalyse volgens het model van Fairclough (1989), uitgevoerd in het kader van het seminarie politieke psychologie, analyseerde ik twee cruciale toespraken uit 2011 van twee leden van de Chinese politieke elite, namelijk president Hu Jintao² en minister van Buitenlandse Zaken Yang Jiechi³ (Poulain, 2012).

Aan de hand van de analyse van deze toespraken poogde ik een profiel op te maken van het perspectief van China op de Arabische Lente. Er werd een antwoord gezocht op de volgende vragen: Welke sleutelthema's duiken steeds opnieuw op die naar de Arabische Lente zouden kunnen verwijzen, rechtstreeks of onrechtstreeks? Welke ideologieën zijn onderliggend aan deze thema's en hoe worden deze gelegitimeerd? Hoe worden de actoren van de Arabische Lente en hun acties gekarakteriseerd in de toespraak?

Ondanks de beknopte dataset kunnen er toch enkele algemene trends gepercipieerd worden in het discours van president Hu en minister van Buitenlandse Zaken Yang. Sleutelthema's die steeds opnieuw naar voor komen, zijn harmonie en sociale stabiliteit, zowel in binnen- als buitenland. Dit discours past volledig binnen het huidige beleid van Hu dat een harmonieuze maatschappij als hoofddoel stelt.

Op heel wat vlakken, diplomatiek, economisch, sociaal etc., is China zich aan het ontwikkelen. Desondanks blijkt uit de discoursanalyse dat de fundamentele waarden die de Volksrepubliek vorm

² Hu, J.-T. (2011, July 01). *Speech at a meeting commemorating the 90th anniversary of the founding of the Communist Party of China*. Speech presented at Great Hall of the People, Beijing, China. *Xinhua net*. Retrieved April 15, 2012, from http://news.xinhuanet.com/english2010/china/2011-07/01/c_13960505.htm

³ Yang, J.-C. (2011, April 22). *Win-win cooperation for harmonious development*. Speech presented at the Opening Ceremony of the Tenth 'Spring of Diplomats', Beijing, China. Retrieved April 15, 2012, from Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China website: <http://www.fmprc.gov.cn/eng/wjdt/zyjh/t820486.htm>

hebben gegeven en de eeuwenoude culturele waarden van groot belang blijven. In het binnenlandse discours zijn volgende kenmerken nog steeds sterk aanwezig: sterk ideologische getinte, revolutionaire taal en het vasthouden aan Mao en de andere gewezen grote leiders, Deng Xiaoping en Jiang Zeming. Maar ook in het buitenlands discours schemeren deze waarden nog door, hetgeen het Chinese buitenlands beleid sterk beïnvloedt. Factoren zoals het belang van harmonie en soevereiniteit, het afkeuren van internationale interventie en de beperking van mensenrechten onder het motto van culturele diversiteit, zijn allen doorheen de Chinese geschiedenis terug te vinden en zijn ook nu nog steeds bepalend voor het Chinese beleid. De visie op de Arabische Lente van de huidige Chinese leiders moet dan ook in dit kader beschreven worden.

1. Democratie

In de geanalyseerde toespraken werd er geen morele uitspraak over de opstanden in de Arabische wereld terug gevonden. Men blijft daarentegen wel expliciet vasthouden aan het principe van stabiliteit en harmonie. Hoewel het besef van de nood aan democratisering en sociale veranderingen om de sociale onvrede op te vangen wel degelijk aanwezig is, zullen deze veranderingen alleen plaatsvinden binnen de perken van stabiliteit en onder de leiding van de Partij. Zo wordt democratie door Hu steeds in één adem vermeld met harmonie of stabiliteit. Een harmonieuze samenleving was, is en blijft het ideaal binnen de eeuwenoude Chinese traditie.

*“We should ... promote the socialist market economy, socialist **democracy**, an advanced socialist culture and a **harmonious** socialist society, and make China a prosperous, strong, **democratic**, culturally advanced and **harmonious** modern socialist country.”*

Over een democratisering van het huidige éénpartijstelsel is de president zeer duidelijk. Hoewel de lokale niveaus en autonome regio's (Tibet, Xinjiang, Guangxi, Ningxia en Binnen-Mongolië) waarschijnlijk steeds meer autonomie zullen verkrijgen, zal de CCP in de nabije toekomst geen democratische verkiezingen op centraal niveau aanvaarden:

*“...the basic political systems which include the system of **multiparty cooperation** and political consultation **under the leadership of the CPC**, the system of regional ethnic autonomy, and the system of community self-governance.”*

Uit deze en andere citaten kan afgeleid worden dat er wel degelijk hervormingen zullen gebeuren in de richting van democratisering. Echter, deze zullen nooit ten koste gaan van de stabiliteit van het land. Potentieel destabiliserende factoren zoals betogingen, kritische uitspraken over het beleid op

het internet en in andere media,... zullen bijgevolg nog lange tijd geweerd worden. De bevolking die de macht in handen neemt en grote inspraak eist in het politiek systeem zoals tijdens de Arabische Lente, gaat bijgevolg volledig in tegen het beleid van de CCP.

2. Arabische Lente

Geen enkele keer wordt rechtstreeks verwezen naar de Arabische Lente in Hu's toespraak ter ere van de 90^{ste} verjaardag van de CCP, één van de belangrijkste toespraken van het jaar 2011. Onrechtstreeks worden wel enkele verwijzingen gemaakt, onder het mom van "*profound global changes*" en "*drastic changes in the world*".

Als reactie op deze internationale veranderingen wacht de Partij 'de moeizame taak van het uitvoeren van hervormingen, ontwikkeling en het behouden van de stabiliteit in China'. Zoals hierboven reeds bleek, wil de Partij zijn macht in handen houden. Om dit te kunnen bewerkstelligen en tegelijkertijd de stabiliteit te bewaren, moet de Partij 'zich verenigen met de bevolking' en:

*"make new progress in its work and win new victories for its cause, it must hold high in the great banner of socialism with Chinese characteristics, ... , uphold and enrich the system of socialism with Chinese characteristics, and adhere to and **improve the socialist system with Chinese characteristics.**"*

Hu Jintao wil sociale onvrede duidelijk doen dalen en dat door het streng aanpakken van corruptie binnen de Partij, zo blijkt uit de speech. Deze sociale hervormingen beperken zich echter enkel tot de juridische en economische vlakken. De Partij en het socialisme daarentegen blijven stevig in het zadel.

Toch is de Partij er zich van bewust dat de Arabische opstanden een stevige deuk hebben veroorzaakt in de autoriteit van de CCP. Daarom zegt Hu:

*"The entire Party must be keenly aware that at a time of profound changes in global, national and intra-Party conditions, we are now faced with many new developments, problems, and challenges in our effort to **enhance the Party's leadership and governance** and its ability to resist corruption and degeneration and to withstand risks, and strengthen its governance capacity and advanced nature."*

3. Internationale gemeenschap

De toespraak van minister van Buitenlandse Zaken Yang Jiechi, is gericht naar de buitenwereld en is daarom veel neutraler in zijn boodschap en retoriek. Zo komt ideologie nauwelijks aan bod en wordt er met geen woord gerept over de CCP of de belangrijke stichters van de Volksrepubliek. Wel wordt er, in vergelijking met de vorige speech, veel directer omgesprongen met de gebeurtenissen in de Arabische wereld. Naast de minder gekleurde positie die China inneemt, wordt ook het standpunt van China ten aanzien van de Arabische Lente, en meer bepaald Libië, in de analyse van deze toespraak duidelijker.

In het kader van zijn discours rond wereldvrede en diplomatie, keurt Yang alle gebruik van geweld in internationale relaties af. Ook het VN akkoord rond een militaire interventie in Libië kan bijgevolg niet op de goedkeuring van China rekenen. Opmerkelijk is de uitdrukkelijkheid die hier gehanteerd werd:

*“We...**disapprove** the use of force in international relations.”*

Yang stelt dat de soevereiniteit, onafhankelijkheid, eenheid en territoriale integriteit van Libië gerespecteerd moet worden. De taak van de internationale gemeenschap kan bijgevolg enkel diplomatiek en politiek van aard zijn. De autoriteit van de VN wordt evenwel niet in vraag gesteld:

*“We hold that the United Nations, as the most universal, representative and authoritative inter-governmental organization in the world should always play a **central role in international affairs.**”*

Yang biedt een alternatieve aanpak aan voor de Libische situatie: *“The future of Libya should be decided by the **Libyan people**. The international community should continue to seek to resolve the crisis in Libya through **political means.**”* Een moreel oordeel over de activiteiten van Kadhafi, de rebellen of eender welke andere opstand wordt echter niet gegeven.

Algemeen kunnen we stellen dat Hu en Yang het belang van internationale samenwerking en de VN erkennen, wat aantoont dat zij zich steeds meer gaan openstellen voor de buitenwereld. Bovendien tonen zij ook openlijk het besef dat de partijleiding interne gebreken kent en voor grote uitdagingen staat. Hierbij werd vooral de nadruk gelegd op de corruptie die de Partij overwoekert. De enige oplossing voor de vele uitdagingen is een geleidelijke overgang naar meer sociale rechtvaardigheid. Politieke rechten, mensenrechten en democratie zijn daaraan minderwaardig. Een bruuske overgang naar democratie of een opstand zal ten allen tijde vermeden worden, kunnen we besluiten.

HOOFDSTUK 3: CHINESE LENTE, MOGELIJK OF NIET?

In de pers wordt het belang van sociale media, en meer in het algemeen het internet, in de verspreiding van de Arabische Lente steeds opnieuw in de verf gezet. Indien internet inderdaad een danig grote rol heeft gespeeld in de grootschaligheid en kracht van de Arabische Lente, dan heeft dit ook veelbetekenende gevolgen voor een land als China. In 2010 telde China maar liefst 420 miljoen internetgebruikers (China Internet Network Information Centre [CINIC], 2010) en dat terwijl Egypte, Tunesië en Libië samen amper 26 miljoen gebruikers telden eind 2011 (Internet World Stats, 2011). Potentieel voor het verspreiden van politiek kritische boodschappen is dus duidelijk aanwezig. Maar bestaat er ook werkelijk een kans dat de Chinese bevolking en/of de internetgemeenschap zich op grote schaal zal gaan mobiliseren? Hier onderzoeken we vanuit verschillende standpunten de kans op een 'Chinese Lente'.

1. Theoretisch bekeken

Mao greep een eetstokje en brak het in twee. Vervolgens poogde hij dit te herhalen met een bundel eetstokjes maar die bleek onmogelijk te breken. Aan de hand van deze eeuwenoude spreuk demonstreerde Mao Zedong de ongeletterde boerenbevolking de enorme revolutionaire kracht die zij konden vormen indien zij zich zouden verenigen. Onbreekbaar zouden zij worden. En inderdaad, dankzij de verenigde kracht van het Chinese volk werd in 1949 de Volksrepubliek China uitgeroepen. Maar tegenwoordig, zo stelt Yu Hua (2011), probeert diezelfde Chinese Communistische Partij de 'eetstokjes' uit alle macht uit elkaar te houden in de naam van stabiliteit. Volgens Yu Hua (2011) is het echter enkel een kwestie van tijd alvorens de 'eetstokjes', cfr. boze Chinezen, zich zullen verenigen en de CCP zullen dwingen af te treden of macht uit handen te geven. De enige weg naar de toekomst is democratisering of revolutie, stelt Yu Hua (2011) overtuigd.

Echter, zowel in het Chinese als in het westerse academische kamp zien velen een plotse democratie niet als het beste alternatief voor China. De meest voorkomende kritiek op een snelle democratisering of revolutie in China is van culturele aard. Er moet namelijk een duidelijk onderscheid gemaakt worden tussen een democratie in westerse en in Chinese zin. Zo toont Li (2011) aan dat het toepassen van een westerse liberale democratie in China een volkomen negatie van de Chinese culturele geschiedenis en huidige context zou betekenen. De Chinese Communistische Partij is op dit ogenblik namelijk de enige garantie op een voortzetting van de vrije markteconomie, op een

bescherming van eigendom en vrijheid en op een gematigde buitenlandse politiek, verduidelijkt Li (2011). Bovendien merkt hij het gebrek op aan een sterk uitgebouwde bourgeoisie die waarden zoals eigendom en vrijheid hooghoudt. In tegenstelling tot het Westen kende China enkel boerenrevoluties geleid door intelligentsia en gefundeerd door waarden als gelijkheid en gemeenschapszin.

Ook Bell (2011) deelt de idee dat de Arabische Lente de democratisering van China niet zal stimuleren. Ten eerste wint het extreem nationalisme heel wat aanhang. Bij vrije verkiezingen zou dit nationalisme een gevaar kunnen betekenen voor de internationale gemeenschap, in tegenstelling tot de meer gematigde CCP. Ten tweede is de CCP in de huidige situatie in staat onpopulaire maatregelen te implementeren die ten goede komen aan toekomstige generaties. In het geval van vrije verkiezingen daarentegen, en de daarbij horende verkiezingsbeloftes en kortetermijndenken, kunnen regels zoals bijvoorbeeld het verbod op centrale verwarming ten zuiden van de Yangzi rivier gemakkelijk sneuvelen, met dramatische gevolgen voor *global warming* (Bell, 2011).

2. Een blik op de geschiedenis

Als we op zoek gaan naar parallellen tussen de Arabische Lente en vergelijkbare opstanden in het hedendaagse China, dan komen we reeds snel uit bij de Tiananmen opstand van 1989. Net als de betogingen in Tunesië en Egypte, ontstond de historische betoging in China vanuit een verontwaardiging bij de jongere generatie omwille van de grootschalige corruptie in het partijbestuur van de CCP, toen onder leiding van Deng Xiaoping. Naar aanloop van de plotse dood van reformist Hu Yaobang bezetten studenten in april en juni 1989 het Tiananmen plein zonder gehoord te worden door hun regeringsleiders. Het geweldloos doorzettingsvermogen en de hongerstakingen van de studenten konden op steeds meer sympathie rekenen van andere bevolkingsgroepen zoals journalisten, leraren en arbeiders die zich in grote getale aansloten bij de massale protestbeweging. De massa riep op tot politieke hervormingen en een democratisering van de éénpartijstaat, en de leiders werden bekritiseerd en bespot (Mentzel, Saich & Van Der Linden, 1989).

Echter, in tegenstelling tot de opstanden in Egypte en Tunesië, faalde de vanuit de *grassroots* gemobiliseerde massale beweging in China. Volgens Lee (2011) is dit voornamelijk het gevolg van het veel lagere niveau van communicatietechnologie in de jaren '80-'90 waardoor de CCP zijn monopolie over nieuws en informatie makkelijk in stand kon houden. De huidige communicatietechnologie daarentegen staat toe onafhankelijke nieuwsbronnen en buitenlandse nieuwskanalen te raadplegen,

filmpjes van stad tot stad en land tot land te verzenden en informatie razendsnel te verspreiden via internet, GSM en sociale media (Lee, 2011).

Ons leert de Tiananmen opstand voornamelijk dat termen zoals *grassroots* organisatie/mobilisatie en *civil society*, ondanks de ingebakken confucianistische cultuur van harmonie en hiërarchie, wel degelijk een voedingsbodem kennen in China. Hieronder volgt een verkenning van deze Chinese *civil society*.

3. Sociale onvrede

We hoeven echter niet terug in de tijd te reizen om signalen van onvrede onder de Chinese bevolking aan te treffen. Ondanks de inspanningen van president Hu Jintao die van sociale harmonie en stabiliteit een prioriteit maakte, is het China van vandaag namelijk geen toonbeeld van volkomen stabiliteit en sociale rust. Voornamelijk op lokaal niveau duiken kleinschalige protesten op die wijzen op een groeiende sociale onvrede. Cijfers over het aantal protesten variëren echter enorm. Toch sommen we er enkele op: Volgens de *Wall Street Journal* werden in 2010 180 000 protesten en rellen vastgesteld (Orlik, 2011, September 26). De meeste cijfers focussen echter enkel op grootschalige massa incidenten, 群体性事件, *chuntixing shijian*, grootschalige demonstraties die mogelijks kunnen evolueren tot een gewelddadige confrontatie tussen de massa en de autoriteiten (Stange, 2012). Hieromtrent liggen de cijfers lager maar de grote variatie blijft bestaan. Zo heeft Stange (2012) het over 120 000 gevallen in 2010 terwijl er volgens Tong & Lei (2010) slechts 46 plaatsvonden in 2009.

Ongeacht de aantallen stamt de meeste onrust uit het sociale onrecht dat kenmerkend is voor een jong industrialiserend land. Zo zorgde de geleidelijke privatisering van staatsbedrijven (*State-owned enterprises*, SOE's) in naam van de hervorming tot een socialistisch kapitalisme voor een enorme daling van de zekerheden: De werkloosheid steeg enorm en ziekteverzekeringen, pensioenen en huisvesting vervielen. Verder leidden de hervormingen tot een groter wordende kloof tussen rijk en arm, tussen stad en platteland. Het openen van de grenzen voor buitenlandse bedrijven en de stijgende concurrentiegeest leidden op hun beurt tot de uitbuiting van Chinese arbeiders die tegen steeds lagere lonen en langere uren worden ingezet. Verder creëren ook corruptie, *land grabbing* door het lokale bestuur en verhoogde voedselprijzen door inflatie heel wat onrust.

Terwijl zijn voorhangers, Deng Xiaoping en Jiang Zeming, zich concentreerden op de economische hervorming en vooruitgang, focust het beleid van president Hu Jintao zich omwille van bovenstaande redenen op de sociale welvaart van zijn bevolking. Tong & Lei (2011) menen echter dat het grootste

deel van de protesten geen bedreiging vormt voor het huidige bestuur maar het daarentegen een opportuniteit biedt om een grotere legitimiteit te vergaren. Die protesten berusten namelijk op economische eisen en vragen de Chinese overheid in te grijpen. Zolang mensen rekenen op de regering om hun problemen op te lossen en de regering de middelen bezit daaraan tegemoet te komen, wordt de autoriteit van de CCP bekrachtigd, stellen Tong & Lei (2011, p.3). Bovendien kunnen weinig Chinezen de spectaculaire daling van armoede ontkennen (Esarey & Qiang, 2011, p.313). Zo daalde armoede van 6% in 1996 naar 2.8% in 2004 (World Bank, n.d.). Wel schuilt er echter een groot gevaar in de protesten waar geen economische belangen op het spel staan, zoals onrust over sociale ongelijkheid, corruptie en *land grabbing*, waarschuwen Tong & Lei (2011).

4. Civil society

Velen argumenteren dat we kunnen aannemen dat een sterk ontplooid *civil society* de basis vormt voor een democratisch politiek systeem (Yang, 2003, p.406). Meer specifiek kunnen we *civil society* definiëren als 'een breed en divers universum van vrijwillige associaties en groepen gecreëerd door individuen om gemeenschappelijke belangen en doelen te bevorderen. Zij bieden een alternatief voor de staatsmacht op zowel sociaal, economisch als cultureel vlak' (Weber, 2011, p.27). Deze westerse visie is afkomstig van de idee dat de maatschappij een grotere morele legitimiteit kent dan de overheid, een idee dat men in de Chinese geschiedenis niet aantreft. Chinese burgers hebben het staatsburgerschap altijd eerder opgevat in termen van verplichtingen en onderlinge afhankelijkheid, in plaats van rechten en verantwoordelijkheden. Echter, samen met de hervormingen tot een socialistische markteconomie en de keerzijde van die medaille met sociale en politieke problemen, groeide ook een *civil society*. Zo telde China in 2006 reeds 360.000 officieel geregistreerde burgerorganisaties⁴ (Yang, 2008, p.9) en krijgen zij steeds meer onafhankelijkheid (Yang, 2003, p.408). De Chinese overheid riep deze organisaties in 2001 zelfs op om als 'derde kracht', naast de overheid en het volk, sociale functies op zich te nemen (Yang, 2003, p.408).

Hoewel Cohen en Arato (2001) in hun *Utopia of civil society* spreken over een daling van collectieve actie gebaseerd op klasse, kan Weber (2011) toch diverse groepen onderscheiden binnen de *civil society* van China. Verschillende Chinese bevolkingsgroepen lijken namelijk op basis van hun economisch kapitaal heel verschillende resultaten te verkrijgen naar aanleiding van collectieve acties. Zo werden protesten in Shanghai en Xiamen, verstedelijkte gebieden, door de staat beantwoord met meer zeggenschap in het hervormingsbeleid. Collectieve acties door Tibetanen en Oeigoeren,

⁴ Schattingen uit 2006 plaatsen het werkelijke aantal burgerorganisaties echter op drie miljoen (Yang, 2008, p.9).

minderheidsgroepen in de landelijke gebieden van China die enkel de negatieve zijde van de economische hervormingen voelen, leidden daarentegen veel minder tot een waardige respons van de overheid, ontdekte Weber (2011, p. 40). Sociale actie blijft bijgevolg zeer gefragmenteerd en gelimiteerd.

Uit verschillende casestudies blijkt een duidelijke voorkeur van de staat voor het actief beantwoorden van de wrevel onder de stedelijke bevolking, de economisch meest interessante groep. Enkel de middenklasse met voldoende economisch kapitaal kan bijgevolg bepaalde sociale veranderingen afdwingen. Waarom? Deze bevoordeelde groep is de enige groep waarvoor economische groei en stabiliteit meer voordelen bieden dan een uitbreiding van democratische vrijheden. Zolang deze groep haar gunstige economische positie wil behouden, zal zij voorzichtig blijven in haar kritiek op de overheid om zodoende de winsten van het socialistisch kapitalisme te kunnen blijven opstrijken. Daarom is de middenklasse voor de Chinese overheid van cruciaal belang in het behouden van de stabiliteit (Weber, 2011).

Uit het bovenstaande kunnen we leren dat de middenklasse zijn voorspoed niet op het spel zal zetten ter verdediging van meer democratie (zie Weber, 2011 en Chun & Lu, 2011). De Arabische Lente werd echter voornamelijk gestimuleerd door de jongere generaties. Ook in China situeerde de revolutionaire kracht zich steeds bij de jongeren. Kijk maar naar de agressieve Rode Garde tijdens de Culturele Revolutie en de studenten tijdens de Tiananmen opstand en de Vierde Mei Beweging⁵ (Schwarcz, 1986). Het is echter heel onwaarschijnlijk dat de huidige generatie van Chinese jongeren zich politiek zal mobiliseren, zegt Rosen (2009, p.369). Deze generatie streeft namelijk hoofdzakelijk een succesvol levenspad na en hanteert daarbij een pragmatische benadering. Daarin wordt het publieke/politieke leven in functie van het private leven geplaatst. Enige politieke participatie zal de private belangen bijgevolg heel zelden schenden. Toch is het oppassen geblazen voor de Chinese regering. Er zal veel aandacht moeten besteed worden aan het inperken van de sociale ongelijkheden en spanningen en aan het inlossen van de stijgende verwachtingen van de jeugd (en middenklasse) indien men de traditioneel heel idealistische jeugd ervan wil weerhouden zich te verenigen met de slachtoffers van de economische hervormingen (Rosen, 2009, p.368).

⁵ De Vierde Mei Beweging (1919), getrokken door studenten en intellectuelen, ijverde ondermeer voor meer gelijkheid in het onderwijssysteem (door bijvoorbeeld de simplificatie van de klassieke karakters) maar zette zich aanvankelijk en voornamelijk af tegen het imperialistische Westen en Japan naar aanleiding van het Verdrag van Versailles. De beweging werd gezien als een keerpunt in de geschiedenis van het Chinese intellectueel denken en ligt aan de basis van het communistische gedachtegoed (Schwarcz, 1986).

5. Internetactivisme

Net zoals het internet een belangrijke rol speelde in de ontwikkeling van de Arabische Lente, is het internet één van de belangrijkste kanalen waarlangs de ontevredenheid over de Chinese regering zich manifesteert. Sinds China zich aansloot op het internetnetwerk in 1994, werd internetactivisme de uitlaatklep bij uitstek voor bezorgdheden omtrent menige sociale problemen in het hedendaagse Chinese leven. Daarom gaat de ontwikkeling van de Chinese *civil society* hand in hand met de uitbreiding van het internet en zijn gebruikers. Terwijl het internet alternatieve vormen van burgerparticipatie biedt, levert het reeds bestaande netwerk van burgerorganisaties de nodige sociale basis voor interactie op het internet (Yang, 2003, p.406).

De Chinese internetgebruikers, of *netizens*, bestaan grotendeels uit jongeren van 10 tot 19 jaar (31.8%) en van 20 tot 29 jaar (28.6%) die studeren of werken als bedienden (Tong & Lei, 2010, p.2). Het betreft voornamelijk de generatie geboren na de start van de economische hervormingen en zij focussen hoofdzakelijk op benadeelde bevolkingsgroepen, corruptie en populair nationalisme (Yang, 2008). Uit een internet survey van Yang (2003, p.416) blijkt dat deze *netizens* internet zien als een plaats waar gewone mensen nationale zaken kunnen bespreken, gevoelens en opinies kunnen uiten, een plaats van zelfexpressie en zelfontdekking en een plaats waar onafhankelijk denken en supervisie op de overheid mogelijk wordt.

Internetactivisme manifesteert zich in verschillende vormen zoals het hacken van websites, de mobilisatie van demonstraties en het lanceren van campagnewebsites en online petitie's (Yang, 2008). Echter, het grootste deel van het activisme beperkt zich tot het uiten van persoonlijke frustraties wat ertoe leidt dat de geruchtenmolen vaak op volle toeren draait en het werkelijk nastreven van sociale gerechtigheid vaak bijzaak blijkt (Tong & Lei, 2010). Ook polarisatie en de aangroeiende aanhang voor extreem nationalisme zijn betreurenswaardige gevolgen hiervan (Yang, 2003, p.410).

De controle over het internet behouden, wordt een steeds lastiger taak voor de Chinese overheid. Niet alleen de elkaar stimulerende wisselwerking tussen de groeiende *civil society* en het internet maar ook het ambivalente officiële beleid zorgt voor een complexe situatie. Het is namelijk zoeken naar een delicaat evenwicht tussen het vrijwaren van een toegankelijk internet voor economische doeleinden en het begrenzen van de publieke opinie. Daarenboven wil de overheid de internetgemeenschap achter de kar van de strijd tegen partijcorruptie spannen (Yang, 2008, p.5). Controle over internetinhoud wordt overigens verder bemoeilijkt door het groeiend aantal in het buitenland gevestigde informatiebronnen (bv. *boxun.com*). Politieke controle steunt om deze

redenen voornamelijk op sporadische arrestaties die een psychologisch afschrikkingeffect en zelfcensuur teweeg brengen (Yang, 2003, p.409).

Heel wat studies komen tot eenzelfde conclusie: Er is een basis van *civil society* en collectieve actie aanwezig maar die blijven grotendeels gefragmenteerd. Bovendien vloeit het bestaande internetactivisme voornamelijk voort uit persoonlijke frustraties en zal het eerder een stimulans betekenen in het langzame proces naar meer pluralisme en democratie dan leiden tot een revolutionaire politieke verandering (Chase & Mulvenon, 2002, p.90).

HOOFDSTUK 4: METHODOLOGIE

1. Online survey

De nadelen bij het gebruik van een online survey zijn talrijk. Het grootste gebrek aan online vragenlijsten is het onvermogen een representatieve steekproef te trekken. Het is namelijk niet mogelijk na te gaan wie de respondenten zijn maar we kunnen wel aannemen dat zij behoren tot één bepaalde groep binnen de bevolking. Zo leerden we dat de Chinese internetgebruikers voornamelijk bestaan uit de jongere middenklasse. Bovendien kunnen we ook veronderstellen dat de respondenten progressiever ingesteld zijn dan personen die weigeren deel te nemen. Het generaliseren van de analyseresultaten van deze studie, gebaseerd op een niet-representatieve steekproef van de internetpopulatie, zou daarom ongerechtvaardigd zijn. Bovenop deze lage generaliseerbaarheid dienen we bovendien rekening te houden met de relatief lage responsratio in vergelijking met postvragenlijsten (Bryman, 2003, p.653).

Waarom gebruiken we dan toch online surveys in dit onderzoek? Het antwoord ligt verscholen in onze doelgroep: het Chinese volk. Als niet-Chinese student zonder onderzoeksbudget, onderzoeksteam noch steun vanuit een Chinese onderzoeksinstituting vallen het persoonlijk afnemen van interviews of het in grote getale versturen van vragenlijsten via de post buiten de mogelijkheden (Whyte, 2010). Verder is ook het opstellen van een sampleframe, in functie van het trekken van een representatieve steekproef, van een bevolking waarvan geen correcte en toegankelijke registratielijsten bestaan, onmogelijk. Daarenboven moet er rekening gehouden worden met de beperkte bewegingsvrijheid voor onderzoekers, opgelegd door de Chinese overheid. Daarom werd gekozen voor een bevragingwijze die de overheid zoveel mogelijk uit de weg gaat in de hoop de respons te maximaliseren. Ergo, dit wordt een onderzoek vol compromissen.

Als alternatief voor de representatieve toevalssteekproef wordt in deze studie gebruik gemaakt van een sneeuwbalsteekproef, specifiek ontwikkeld voor moeilijk te bereiken groepen. Door de beperkte toegang tot de doelgroep wordt initieel contact gezocht met een kleine groep relevante respondenten om vervolgens via hen meer contacten te bereiken. De respondenten die rechtstreeks worden gecontacteerd, bereiken we via email, sociale media en blogs.

Zelfcensuur

Naast de reeds vernoemde problemen, zijn er nog heel wat meer obstakels waarmee dit onderzoek geconfronteerd wordt. Het is niet enkel van belang de controle van de overheid te omzeilen maar ook de potentiële zelfcensuur van de Chinese bevolking te minimaliseren. Zelfcensuur en de sociale wenselijkheid waarmee rekening gehouden wordt tijdens het beantwoorden van de vragen creëren namelijk het risico op *response bias*, ernstige scheeftrekkingen van de metingen van attitudes en gedrag. De druk om vragen te beantwoorden of stellingen te beoordelen overeenkomstig met sociaal aanvaarde standaarden is een probleem dat zich overal ter wereld stelt, zelfs in de meest vrije landen (Paulhus, 1991, p.17). We kunnen daarom vermoeden dat het fenomeen in een door de overheid strikt gecontroleerd land als China nog veel aanzienlijker proporties aanneemt.

Door de politieke gevoeligheid van het studieonderwerp wordt het risico op sociaal wenselijke antwoorden verder aangedikt. Omwille van de autoriteit van de CCP die uitgeoefend wordt op de maatschappij, de actieve rol die zij speelt in de opinievorming van de bevolking en het afschrikingsbeleid die zij daarrond voert, kan verondersteld worden dat de antwoorden van de respondenten meer naar de standpunten van de CCP zullen neigen dan werkelijk het geval is.

Er bestaan verschillende schalen die in een vragenlijst opgenomen kunnen worden om de sociale wenselijkheid van een respondent te meten, waarvan die van Marlowe-Crowne één van de bekendste is (Paulhus, 1991). Echter, de informatie die deze schaal ons zou bieden, weegt niet op tegen de enorme verlenging van de vragenlijst en de lagere respons die zou betekenen. Bovendien zijn deze schalen geconstrueerd op basis van westerse respondenten en zijn zij niet/minder toepasbaar op Chinese respondenten, blijkt uit een onderzoek van Liu (2001).

Sociale wenselijkheid en zelfcensuur vallen niet uit te roeien. Desalniettemin is het niet de bedoeling het risico op *response bias* te negeren. De beste oplossing is eenvoudigweg rekening te houden met de grote kans op sociaal wenselijke antwoorden in de verdere analyse en conclusie. Verder wordt er tijdens het opstellen van de variabelen en de survey op geen enkele manier rechtstreeks verwezen naar het beleid van de CCP en worden de delicaatste onderwerpen zoals vrijheid van meningsuiting en democratie niet expliciet aangesneden. Evidente maar essentiële maatregelen zijn het minimaliseren van situationele pers, het benadrukken van louter academische doeleinden en het garanderen van anonimiteit. Een online survey is daartoe een beter middel dan face to face interviews (Paulhus, 1991, p.19). Tot slot evolueren de vragen van algemeen naar concreet en worden de gevoeligste vragen achterin geplaatst (Bunham, Gilland, Grant, & Layton-Henry, 2008, p.97).

2. Conceptualisering

Het fenomeen van de Arabische Lente omvat ontzettend veel aspecten en is dan ook een heel ruim concept. Daarom is het noodzakelijk het concept duidelijk af te lijnen en slechts bepaalde dimensies ervan te selecteren. Opnieuw dienen we hierbij rekening te houden met de zelfcensuur die kan plaatsvinden. Om die tot een minimum te herleiden, kunnen de delicaatste politieke onderwerpen binnen de Chinese samenleving niet aan bod komen. De belangrijkste hieronder zijn vrijheid van meningsuiting, democratie en mensenrechten. Hoewel dit in de Arabische Lente heel relevante *issues* zijn, kunnen zij omwille van de te grote gevoeligheid niet worden opgenomen als variabelen.

De volgende aspecten spelen in deze studie wel een grote rol. Ten eerste zijn jongeren en sociale media onlosmakelijk verbonden met de Arabische Lente. Het is de jongere generatie die het heft in handen nam en hun boodschap (deels) via sociale media vliegensvlug verspreidde. Verder hebben de opstandelingen in Egypte en Tunesië ook steeds vastgehouden aan het principe van geweldloosheid. De overheden van heel wat Arabische landen gingen daarentegen veel minder geweldloos aan het werk in hun pogingen de protesten te onderdrukken. Het al dan niet gebruik van geweld door zowel bevolking als regering is een cruciaal aspect geweest in de revoluties van de verschillende landen. Kijk bijvoorbeeld naar het verschil tussen de ontwikkelingen in Egypte en Tunesië enerzijds, en Libië en Syrië anderzijds. Ook de reactie van de internationale gemeenschap is steeds ontzettend bepalend geweest voor de wijze waarop de protesten zich ontplooiden. Zo kreeg de Egyptische bevolking snel de steun van de internationale wereld, kregen de Libische rebellen na lang getreuzel militaire versterking en blijft de internationale gemeenschap akelig afzijdig in Syrië (Lambrechts, 2011). Op welke manier de internationale wereld ook reageerde, steeds opnieuw had het een grote invloed op de Arabische wereld.

3. Operationalisering

3.1 Variabelen

In dit onderzoek beperken we ons dus tot de **politieke rol van jongeren**, de **politieke rol van sociale media**, het **belang van geweldloosheid** en de **rol van de internationale gemeenschap** als de aspecten van de Arabische Lente. Deze variabelen worden aangevuld met het **nut van betogen**, de **rol van de burger** en de **attitude ten opzichte van burgerlijke vrijheid**. Tot slot is het interessant een beeld te krijgen van **wat de Arabische Lente voor de Chinese ondervraagden betekent**. We

verwachten een correlatie te ontdekken tussen de attitudes omtrent deze thema's en **partijlidmaatschap, politieke kennis en internetgebruik** van de respondent en gaan bijgevolg ook deze drie variabelen meten. Tot slot kunnen ook enkele geo-demografische variabelen bepalen hoe men over de Arabische Lente denkt, namelijk **leeftijd, geslacht, opleiding, werkstatus, woonplaats** en ervaring in het **buitenland**.

Deze laatste twee variabelen zijn van cruciaal belang omwille van de enorme cultuurverschillen tussen *Mainland* China, Taiwan en de Speciaal Bestuurde Regio's Hong Kong en Macao. In dit onderzoek zijn we voornamelijk geïnteresseerd in de attitude van de Chinezen wonende in *Mainland* China aangezien zij het minst beïnvloed worden door het westers gedachtegoed en het meest onder invloed staan van de controle van de CCP. Echter, net omwille van die controle zijn zij ook de minst toegankelijke groep. We kunnen aannemen dat vele inwoners van Taiwan, een democratische staat zonder censuur of grote sociale onrust, over het algemeen positiever staan tegenover de Arabische Lente.

3.2 Pluralistische aanpak

Hoewel de dataverzameling en de analyse ervan voornamelijk gebaseerd zijn op een kwantitatieve online survey, willen we door het gebruik van diverse benaderingen de kwaliteit van onze bevindingen vergroten. Ten eerste wordt de respons gemaximaliseerd door ook een papieren versie van de survey in te schakelen. Die werd naar een bereidwillig Taiwanees bedrijf gevestigd in China verstuurd (zie p.31) nadat zij aangaven de online survey te onveilig te vinden. Door het gebruik van zowel online als offline vragenlijsten, werd de doelgroep verbreed.

Ten tweede beperkt deze studie zich niet tot een kwantitatieve benadering. Hoewel deze methode het grootste deel van de studie blijft uitmaken, wordt er daarenboven een beknopte kwalitatieve analyse uitgevoerd op de open vraag 'Wat betekent de Arabische Lente volgens u?'. Ondanks de nadelen van een open vraag, namelijk de beperkte respons en het afschrikkingeffect (Bryman, 2003, p.231), leek het ons toch de moeite waard een ruime open vraag op te nemen waarop kort geantwoord kon worden. De vraag wordt net na de geo-demografische gegevens gesteld, zodat de andere vragen over de Arabische Lente de respondent en zijn antwoord niet kunnen beïnvloeden. Op deze wijze kunnen we ontdekken wat de respondenten precies weten over de Arabische Lente, welke waarden zij eraan hechten en of zij de term überhaupt kennen. Het kwantitatieve luik van dit onderzoek zal bestaan uit een eenvoudige statistische analyse aan de hand van Anova's, T-testen en voornamelijk kruistabellen. Deze output zal kwalitatief verklaard worden.

3.3 Items

Voor de andere variabelen worden gesloten vragen/stellingen opgesteld. We hanteren hoofdzakelijk *multiple indicator measures*, namelijk, we maken gebruik van verschillende items om één bepaalde variabele te meten. Op die manier willen we de interne betrouwbaarheid van de metingen garanderen. Als meetschaal hanteren we de vijfdelige Likert schaal (helemaal niet akkoord, niet akkoord, neutraal, akkoord, helemaal akkoord)⁶.

4. Pretest

Er werd een pretest uitgevoerd met als doel de kwaliteit van de oorspronkelijke items te meten. De items werden echter enkel getest op een groep van 46 Belgische respondenten, dit vooral omwille van praktische redenen. Door de kleine respons vanuit China bleek het onmogelijk een deel van deze respondenten afzijdig te houden voor een pretest. Bovendien kunnen we aannemen dat de Belgische bevolking een grotere kennis heeft van de Arabische Lente dan de gemiddelde Chinees omwille van de constante blootstelling via kranten en televisie. Door middel van de open vraag ‘Wat betekent de Arabische Lente volgens u?’ kon daarom nagegaan worden of er cruciale aspecten van de Arabische Lente over het hoofd gezien werden in de aanvankelijke vragenlijst.

Op deze data werd een factoranalyse (*Maximum Likelihood*, tenzij anders aangegeven) uitgevoerd en werd de *Cronbach's alpha* voor iedere schaal berekend. Uit de analyses bleken enkele items heel zwak te laden op de factoren waardoor we de vragenlijst konden perfectioneren. Hieronder worden de belangrijkste conclusies van de pretest opgesomd⁷.

Ten eerste laadt het item ‘Jongeren zijn onze toekomst en moeten daarom gehoord worden’ ontzettend laag op de factor ‘politieke rol van de jongeren’, namelijk .380. De reden daartoe kan het dubbele karakter van de stelling zijn. De vraag werd daarom eenduidiger gesteld: ‘Wij moeten de politieke voorstellen van de jeugd aanhoren’.

Ten tweede, lijken de items over geweldloosheid twee factoren te omvatten. Mensen die van mening zijn dat de regering ten allen tijde geweldloos moet optreden, vinden niet per se dat ook de bevolking aan dit principe moet vasthouden, en omgekeerd. Daarom wordt de schaal ‘geweldloosheid’ opgesplitst in ‘geweldloosheid door overheid’ en ‘geweldloosheid door burgers’.

⁶ Appendix II bevat de definitieve vragenlijst met alle items.

⁷ Het volledige overzicht van de factoranalyse van de pretest kan gevonden worden in appendix I.

Ook de items rond de internationale gemeenschap omschrijven, ten derde, twee factoren, 'soevereiniteit' en de 'rol van de internationale gemeenschap'. Ten vierde hebben de items 'Ik begrijp waarom de Arabische bevolking betogen', 'Ik ga akkoord met de manier waarop de Arabische bevolking in opstand komt' en 'Het is niet de taak van de gewone burger om het leiderschap van de regering in vraag te stellen' helemaal geen achterliggende factor die het begrip voor de Arabische Lente lijkt te meten. Daarom wordt er een nieuw item toegevoegd, namelijk 'De Arabische Lente is een beweging met een positieve impact'.

De sterkte van de schalen is af en toe erg zwak (*Cronbach's alpha* < .70) maar dit kan deels te verklaren zijn door de kleine dataset. Hoe meer respondenten, hoe hoger de *Cronbach's alpha*.

5. Hypotheses

De variabelen die in dit onderzoek worden gemeten, kunnen in verschillende categorieën geplaatst worden, namelijk kennis over de Arabische Lente (open vraag), attitude omtrent de Arabische Lente en attitude omtrent democratische waarden (nut betoging, geweldloosheid, rol burger en burgerlijke vrijheid). De laatste twee variabelen (rol jongeren, rol internationale gemeenschap) kunnen samengenomen worden als attitude omtrent westerse waarden, i.d. waarden die cultureel bepaald worden. De principes van soevereiniteit en niet-inmenging werden namelijk steeds hooggehouden in de moderne Chinese maatschappij⁸ (Acharya, 2004). Ook in de huidige context waarin het debat rond een interventie van de internationale gemeenschap in Syrië hoog opstaat, houdt China stevig vast aan deze principes, weten we uit de discoursanalyse van de retoriek van Hu Jintao (Poulain, 2012). Verder worden de ouderen traditioneler wijze vanuit het confucianistische principe van de filiale piëteit gezien als de wijzen van de familie (Sung, 2001, p.14).

Uit al het hierboven beschrevene, werden de volgende hypotheses opgesteld:

Hypothese 1: Hoe groter de politieke kennis en interesse, hoe beter de kennis en hoe positiever het beeld van de Arabische Lente.

Hypothese 2: Hoe groter het internetgebruik en aandacht voor buitenlands nieuws, hoe beter de kennis en hoe positiever het beeld van de Arabische Lente.

⁸ In 1954 legde het moderne China voor het eerst de nadruk op niet-inmenging met het verdrag van de Vijf Principes van Vreedevolle Co-existentie, opgesteld door China en India. In 1955, vervolgens, werd naar aanleiding van de Tweede Wereldoorlog op de Bandung conferentie in Indonesië de nadruk gelegd op soevereiniteit en niet-inmenging tussen Aziatische en Afrikaanse landen (Acharya, 2004).

Hypothese 3a: Inwoners van *mainland* China zullen een minder grote kennis en een minder positief beeld hebben van de Arabische Lente dan inwoners van Taiwan, Hong Kong en Macao.

Hypothese 3b: Inwoners van *mainland* China die lid zijn van de CCP zullen een minder positief beeld hebben van de Arabische Lente dan diegenen die geen lid zijn.

Hypothese 4: Hoe jonger, hoe positiever het beeld van de Arabische Lente.

Hypothese 5: Een grotere politieke kennis en interesse, een groter internetgebruik, het opgroeien buiten *mainland* China, het in het buitenland wonen voor lange periode en jeugdigheid zullen niet per se bijdragen tot een meer positieve attitude ten opzichte van de westerse waarden, namelijk een actieve politieke rol voor jongeren en de rol van de internationale gemeenschap.

Hypothese 6: In een land met een strikte censuur als China is het internet de enige manier om de overheidscontrole te omzeilen. Bijgevolg zal het besef van het politieke nut van sociale media reeds sterk doorgedrongen zijn.

HOOFDSTUK 5: ANALYSE

De pretest werd uitgevoerd, de vragen aangepast en een zo groot mogelijke respons verzameld. Uit informele reacties van contactpersonen bleek de schrik voor represailles door de regering heel sterk aanwezig te zijn. De concrete situatie hieronder beschreven, schetst het algemene probleem. Een Taiwanese bedrijf, gevestigd in China, waar al maanden contacten mee onderhouden werden en dat in eerste instantie had toegezegd de online survey binnen het bedrijf te verspreiden, trok zich op het laatste moment terug omwille van drie redenen. Na het voorleggen van de survey door mijn Taiwanese (leidinggevende) contactpersoon bij Chinese collega's bleek er, één, een grote onwetendheid te bestaan rond de Arabische Lente en, twee, een grote schrik te leven voor het invullen van online surveys omwille van de traceerbaarheid van de IP adressen van de respondenten. Als derde reden gaf mijn contactpersoon het *cross-strait issue*⁹ aan, de politieke kwestie tussen China en Taiwan. De delicate situatie tussen China en Taiwan maakte het haar, als Taiwanese, onmogelijk een dergelijke politiek gevoelige survey te verspreiden onder haar Chinese werknemers.

Verder bleken heel wat respondenten, maar liefst 25%, af te haken van zodra de vragen specifiek over de Arabische Lente aanvingen. Uiteindelijk zijn we er toch in geslaagd honderd volledig ingevulde surveys (online en papier) te verzamelen. Dit aantal levert in de gegeven context zeker nuttige informatie op. Het aantal van honderd respondenten is echter onvoldoende om gesofisticeerde statistische analyses op uit te voeren en om daarbij van significante resultaten te kunnen spreken. De resultaten van de enquête kunnen niet als algemene waarheid beschouwd worden maar bieden zeker een eerste indicatie van wat verwacht kan worden. Bij de verwerking van de resultaten beperken we ons tot een eenvoudige kwantitatieve analyse en hechten we vooral belang aan de kwalitatieve informatie die de enquête oplevert. We maken hierbij voornamelijk gebruik van kruistabellen maar, indien relevant, ook van T-testen, Anova's en correlaties¹⁰.

⁹ Vanaf het moment dat de Chinese Communistische Partij in 1949 aan de macht kwam en de Kuomintang zich terugtrok in Taiwan, ontstonden er spanningen en instabiliteit tussen de twee regeringen. Hoewel de CCP Taiwan nog steeds als een afvallige provincie beschouwt, erkent Taiwan tegenwoordig de CCP als legitieme leider van *mainland* China en gingen de ernstigste diplomatieke spanningen liggen. Het '*one China, two systems*' beleid maakte vanaf president Hu Jintao plaats voor wederzijdse economische integratie en politieke uitwisseling (Fuller, 2008).

¹⁰ Enkele opmerkingen alvorens we met onze analyses kunnen beginnen. 1. De Likert variabelen (1-2-3-4-5) worden in dit onderzoek beschouwd als interval variabelen. Deze beslissing maakt het ons mogelijk analyses zoals T-testen en Anova's uit te voeren. 2. Modus en mediaan zijn bij Likert variabelen geschiktere gemiddelden dan het rekenkundig gemiddelde. 3. Er werd een factoranalyse (*Maximum Likelihood*, tenzij anders aangegeven) uitgevoerd om nogmaals de achterliggende factoren en hun items te controleren en de sterkte van de schalen te bepalen (resultaten zie appendix IV). De items die tot één factor behoren werden samengevoegd tot somscores waarmee verdere analyses uitgevoerd konden worden (T-test, Anova, correlaties). De resultaten van deze testen worden echter enkel vermeld wanneer significant. 4. Wanneer over

1. Inleidende steekproefbeschrijving

De onderstaande waarden zijn gebaseerd op een steekproef van $N = 100$. Oorspronkelijk werden 130 surveys verzameld. Echter, 30 respondenten werden uit de analyse geweerd omdat zij meer dan 50% van de vragen niet beantwoordden.

De gemiddelde leeftijd van onze steekproef is 30.8 jaar (11 *missings*), de grootste groep respondenten bevindt zich tussen de 19 en 25 jaar (32.7%) en tussen de 26 en 30 (18.8%). 42.6% van de respondenten is mannelijk, 56.4% vrouwelijk. 66.7% groeide op in China waarvan een minderheid, slechts 18.8%, een lidkaart van de CCP bezit. 24.8% groeide op in Taiwan en 8% groeide elders op. 62.4% van de respondenten leefde nooit langer dan 3 maand in het buitenland.

Het merendeel van de ondervraagden is werkende (61.4%) en 33.7% is student. Qua opleiding genoten de meesten een universitaire opleiding (48.5%) of behaalden ze een grauaat (39.6%). 10.9% beëindigde het hoger secundair onderwijs.

Tabel 1: Steekproefomschrijving

Land	China	Taiwan	Andere	Totaal
Sex				
Man	43.3% (29)	40.0% (10)	50.0% (4)	43%
Vrouw	56.7% (38)	60.0% (15)	50.0% (4)	57%
Totaal	100% (67)	100% (25)	100% (8)	
CCP lid				
Ja	29.9% (20)	0	0	20%
Nee	70.1% (47)	100% (25)	100% (8)	80%
Totaal*	100% (67)	100% (25)	100% (8)	
Werkstatus				
Werkende	64.2% (43)	56.0% (14)	62.5% (5)	62%
Student	35.8% (24)	32.0% (8)	25.0% (2)	34%
Huismoeder/vader	0	4.0% (1)	12.5% (1)	2%
Werkloos	0	8.0% (2)	0	2%
Totaal**	100% (67)	100% (25)	100% (8)	
Opleiding				
Hoge middenschool	9.0% (6)	16.0% (4)	12.5% (1)	11%
Universiteit	47.8% (32)	52.0% (13)	50.0% (4)	49%
Gradaat	43.3% (29)	32.0% (8)	37.5% (3)	40%
Totaal	100% (67)	100% (25)	100% (8)	

Note: *Pearson χ^2 is significant at a level 0.002 (2-tailed).

** Pearson χ^2 is significant at a level 0.047 (2-tailed).

frequenties wordt gesproken, betreft het de *valid percentages*, de frequenties zonder de *missings*. 5. Wanneer resultaten significant zijn, wordt dat expliciet vermeld.

Het internetgebruik: 88% van onze respondenten gebruikt dagelijks het internet, 60% gebruikt dagelijks sociale media (32% gebruikt het bijna nooit) en 65% leest dagelijks of enkele keren per week het buitenlands nieuws op het internet. Buitenlandse kranten worden minder vaak gelezen: 65% leest enkele keren per maand of minder een buitenlandse krant. 6% van de respondenten leest dagelijks politieke blogs. De actiefste personen bevinden zich stevast in het jongste deel van de respondenten (19-30 jaar).

Politieke kennis: 61% geeft aan niet geïnteresseerd te zijn in politiek en 54% begrijpt weinig van de meeste politieke kwesties. De Chinese en Taiwanese respondenten verschillen significant van elkaar op het vlak van politieke discussies: Terwijl 68.7% van de Chinezen van zichzelf vindt dat zij een positieve bijdrage weten te leveren wanneer politieke *issues* bediscussieerd worden, is dat bij de Taiwanese slechts 28% (*Pearson Chi² p = .003*).

2. De Chinese bevolking en haar evaluatie van de Arabische Lente

2.1 Wat betekent de Arabische Lente volgens de respondenten?

Vooraleer de data statistisch geanalyseerd worden, wordt de open vraag ‘Wat betekent de Arabische Lente volgens u?’ kwalitatief onderzocht¹¹. Slechts 68 van de 100 respondenten beantwoordden de vraag. Desalniettemin valt er heel wat informatie uit de antwoorden af te leiden.

Cijfers

De meest frappante conclusie die we uit deze beknopte kwalitatieve analyse kunnen trekken, is dat meer dan een kwart van de respondenten (29.4%, 20/68) geen idee heeft van de betekenis van het concept ‘Arabische Lente’. Een evidente verklaring hiervoor zou zijn dat de term een westerse benaming is voor de gebeurtenissen en dus niet voorkomt in het Chinese discours. Dit blijkt echter niet het geval te zijn. Alvorens de vragenlijst op te stellen, werd er namelijk goed afgewogen welke term in de vragenlijst te gebruiken. ‘Arabische Lente’, of 阿拉伯之春, *Alabo zhichun*, komt wel degelijk voor in de Chinese pers¹². Het alternatief, de term ‘Arabische Revoluties’, bleek geen optie te

¹¹ In appendix III werden alle antwoorden op de vraag ‘Wat betekent de Arabische Lente volgens u?’ opgenomen.

¹² Chinese (officiële) artikels waarin de term voorkomt zijn bijvoorbeeld: Yue. Y. (2012, February 05). “阿拉伯之春” 何处去. 聚焦慕尼黑安全政策会议, ‘Alabo chi chun’ hechu qu jujiao Munihei anquan zhengce huiyi. [Waar moet het heen met de Arabische Lente. Focus op de München conferentie over veiligheidsbeleid]. *Renmin Wang*. Retrieved May 02, 2012, from <http://world.people.com.cn/GB/17021834.html>; 普京文章: “阿拉伯之春” 西方行为卑鄙, Pujing wenquan: ‘Alabo zhi chun’ xifang xingwei beibi. [Poetin: Het gedrag van het Westen in de Arabische Lente is verwerpelijk]. (2012, February 29). *Xinhua net*. Retrieved May 02, 2012, from http://news.xinhuanet.com/world/2012-02/29/c_122769044.htm

zijn omwille van de blokkering van het woord ‘revolutie’¹³ en ‘Jasmijnrevolutie’ op het Chinese internet (Branigan, 2011, February 27). Dit zou niet enkel een probleem vormen voor het verspreiden van de survey via Chinese websites, fora en blogs maar ook voor het verspreiden ervan via e-mail. Er bestaat namelijk een risico dat e-mails met gevoelige inhoud worden tegengehouden of gefilterd, weliswaar op inconsistente wijze, door private e-mailservice providers (Bambauer, Deibert, Rohozinski, Villeneuve, & Zittrain, 2005, p.45).

Tegen de verwachtingen in is men geografisch gezien niet onwetender in China dan in Taiwan. Integendeel, terwijl 26.5% (13/49) van de *mainland* Chinezen niet weet wat de Arabische Lente betekent, is dat bij de Taiwanese respondenten 46.15% (6/13).

Nog buiten de verwachting om heeft het voor lange periode in het buitenland wonen geen positief effect op de kennis van de Chinezen en Taiwanese: Van diegenen die nooit langer dan 3 maand in het buitenland hebben gepend, weet 25.6% (11/43) niet wat de Arabische Lente inhoudt. Vreemd genoeg weet 36% (9/25) van diegenen die langer dan 3 maand in het buitenland hebben vertoefd, niet wat de Arabische Lente betekent.

Deze percentages zijn in alle waarschijnlijkheid nog veel hoger aangezien er ook onder de non-respondenten heel wat mensen de term niet zullen gekend hebben. Bovendien kunnen we aannemen dat diegenen die deelnamen aan de survey gemiddeld progressiever ingesteld zijn dan diegenen die ze niet hebben ingevuld.

Wel kunnen we een positief verband vinden tussen de politieke interesse van de respondenten en hun kennis over de Arabische Lente. Slechts 11.1% (3/27) van de politiek geïnteresseerden wist de open vraag niet te beantwoorden (*Pearson Chi² p = .006*). Ook de personen die dagelijks buitenlandse kranten lezen, weten allen de Arabische Lente perfect toe te lichten. Desalniettemin kan 33.3% (6) van de 18 respondenten die enkele keren per week buitenlandse kranten lezen niet correct antwoorden. De reden hiervoor kan liggen bij het groot aantal buitenlandse kranten die geblokkeerd worden door de *Great Chinese Firewall* (Zittrain & Edelman, 2003). Tijdens een onderzoek in 2003 bleek bijvoorbeeld *BBC news* continue onbeschikbaar. Ook *CNN*, *Time Magazine*, *Public Broadcasting Service*, *Miami Herald*,... waren gedurende het onderzoek frequent ontoegankelijk, afhankelijk van

¹³ Op 05 mei 2012 werd ‘*Arab Spring*’ in de laatste 30 dagen 50% van de tijd geblokkeerd op Google. De Chinese term 阿拉伯之春, *alabo zhichun*, Arabische Lente, werd in die tijd nergens geblokkeerd, namelijk Google, Weibo (Chinese versie van Twitter), Baidu (Chinese versie van Google) en Wikipedia. ‘*Revolution*’ daarentegen werd in de 30 dagen vóór 05 mei 100% van de tijd geblokkeerd op Weibo en soms op Google. De Chinese term 革命, *geming*, revolutie, werd 100% van de tijd geblokkeerd op Google (GreatFire.org, n.d.).

de nieuwsinhoud (Zittrain & Edelman, 2003, p.73). Na enkele eigen testen bleek dit ook nu nog steeds het geval te zijn¹⁴.

Thematische analyse

Van de 100 respondenten, vulden 68 personen de open vraag in. Daarvan wisten 48 personen de vraag correct te beantwoorden. In dit onderdeel bekijken we hun antwoorden van naderbij: Hoe omschrijven zij de Arabische Lente?

Enkelen beschrijven de Arabische Lente als een negatief fenomeen. Ze stellen de Arabische Lente gelijk aan 'een nieuw kanaal voor internationale politieke strijd' en 'iets wat de internationale betrekkingen complexer maakt'. In deze antwoorden kunnen we, net zoals in het officiële Chinese discours, een afkeuring van inmenging van de internationale gemeenschap lezen. Anderen beschrijven de Arabische Lente als 'sociale onrust', 'een revolutie maar tegelijkertijd ook chaos', 'een grootschalige demonstratiebeweging die strijdt voor democratie onder onvoldoende rijpe omstandigheden' of 'ontwakende Arabische wereld waar de gecreëerde chaos kan benut worden door terroristen en islamradicalen'. In deze antwoorden kunnen we duidelijk het belang van sociale harmonie herkennen, het centrale punt in het beleid van president Hu Jintao (Poulain, 2012). Verder wordt de Arabische Lente één maal een westers concept genoemd.

Het grootste deel van de antwoorden straalt echter positiviteit en hoop uit. Democratie (14), revolutie (8), vrijheid (6) en het ontwaken van de Arabische burgers (4) zijn frequent terugkerende begrippen. Het Arabische volk krijgt een actieve rol toebedeeld en neemt volgens velen het lot in eigen handen.

Het beleid in de Arabische landen wordt ook verschillende keren aangehaald. Het politieke systeem in deze landen wordt door onze respondenten als volgt omschreven: totalitarisme, falend systeem, corrupte politiek, een regering die in meer democratie, vrijheid en betere levensomstandigheden moet voorzien, dictaturen en autoritair bewind.

Sociale media wordt eenmaal aangehaald als zijnde de drijvende kracht achter de opstanden.

¹⁴ Op 5 mei 2012 werd via GreatFire.org de toegankelijkheid van de volgende nieuwswebsites getest. In de laatste dertig dagen bleek *The New York Times* 100% van de tijd geblokkeerd, *Al Jazeera English* 25% van de tijd geblokkeerd, *The Economist* 20% van de tijd geblokkeerd en *BBC News* heel soms geblokkeerd. *CNN* werd in de afgelopen 30 dagen 17% van de tijd beperkt in toegang en *The Guardian* soms beperkt in toegang en heel soms volledig geblokkeerd (GreatFire.org, n.d.).

2.2 Oorzaken Arabische Lente

We stelden onze respondenten de *multiple response* vraag: Wat zijn volgens jou de redenen voor het ontstaan van de Arabische opstanden? Zij hadden de keuze tussen werkloosheid, verbod op oppositie, voedselgebrek, gebrek aan vrije verkiezingen, grootschalige corruptie door de regering, een gebrekkig onderwijssysteem, gebrek aan politieke participatiemogelijkheden op lokaal en nationaal niveau en man/vrouw ongelijkheid.

Grootschalige corruptie door de regering, het verbod op oppositie en het gebrek aan vrije verkiezingen werden het vaakst aangegeven als redenen voor de opstanden in de Arabische wereld. Wanneer we focussen op respondenten uit *mainland* China, duiden zij corruptie (62.7%, 42/67), werkloosheid (50.7%, 34/67) en verbod op oppositie (47.8%, 32/67) aan als redenen. Taiwanese hechten het meeste belang aan respectievelijk gebrek aan vrije verkiezingen (60%, 15/25), corruptie (56%, 14/25) en man/vrouw ongelijkheid (48%, 10/25).

Wanneer vervolgens gevraagd werd wat volgens hen de drie meest legitieme redenen zijn tot het beginnen van een revolutie, opstand of betoging, dan liggen de antwoorden in dezelfde lijn. In het algemeen zijn corruptie, werkloosheid en het verbod op oppositie de belangrijkste factoren. In China hecht men het meeste belang aan corruptie (67.7%, 44/67), werkloosheid (53.8%, 35/67) en het verbod op oppositie (43.1%, 28/67). In Taiwan vindt men corruptie (54.2%, 13/25), het gebrek aan vrije verkiezingen (54.2%, 13/25) en man/vrouw ongelijkheid (37.5%, 9/25) het belangrijkste.

We kunnen merken dat het zwaartepunt in beide gebieden, maar vooral in China, bij socio-economische factoren zoals corruptie en werkloosheid ligt. Toch worden democratische factoren zoals oppositie en vrije verkiezingen niet verwaarloosd.

2.3 Begrip Arabische Lente

Items: The Arab Spring is a movement with a positive impact.

I understand why the Arab people protest.

I agree with the way the Arab people are protesting.

Volgens de evaluaties van deze stellingen, lijken de respondenten over het algemeen begrip te tonen voor de Arabische Lente en de betogers. Zo gelooft 55.1% (54/99) in de positieve impact van de Arabische Lente en gaat ongeveer 36% van de respondenten akkoord met de manier waarop (37/99) en de redenen waarom men betoegt (36/100). Wel ligt het aantal neutrale standpunten heel hoog.

Bijna 40% (36/98, 39/99) bij de eerste twee stellingen en maar liefst 50% (50/100) bij de laatste stelling. Alle items zijn bij benadering normaal verdeeld ($-1 < skewness \& kurtosis > 1$)¹⁵.

Voornamelijk **politieke kennis** (somscore) lijkt een bepalend effect te hebben op het begrip van de respondenten omtrent de Arabische Lente. Zo dalen de neutrale standpunten aanzienlijk en stijgt het begrip voor de Arabische Lente bij alle drie de items naarmate de politieke kennis stijgt (Tabel 2).

Het **land van herkomst** heeft vooral effect op het aantal neutrale antwoorden. Bij iedere stelling kunnen we hieromtrent een groot onderscheid opmerken tussen China en Taiwan. Zo zijn de percentages van neutrale antwoorden voor respectievelijk Taiwan en China de volgende: voor item 1 16.7% en 43.9%, voor item 2 28% en 42.4% en voor item 3 24% en 61.2%. Verder konden we een significant verschil vinden tussen het begrip voor de manier van betogen en het land van herkomst (*Pearson Chi²* $p = .004$). Terwijl 56% (14/25) van de Taiwanese respondenten akkoord gaat met deze stelling, gaat slechts 28.4% (18/67) van de Chinezen akkoord.

Verder blijkt ook het **internetgebruik** (somscore) een effect te hebben op de mate van begrip voor de Arabische Lente. We vonden namelijk een significant verschil tussen stelling 2 en de mate van internetgebruik (*Pearson Chi²* $p = .011$). Naarmate het internetgebruik van de respondenten minder frequent wordt, daalt ook de mate van begrip voor de redenen waarom de Arabische bevolking betoogt. Diegenen die dagelijks internet gebruiken, tonen voor 46.9% (15/32) begrip, diegenen die enkele keren per week internet gebruiken 36.7% (18/49) en diegenen die enkele keren per maand internet gebruiken 23.5% (4/17).

Een opmerkelijke observatie: De **CCP leden** tonen zich over de drie stellingen heen opvallend begripvol voor de gebeurtenissen in de Arabische Lente. Zo gelooft 65% (13/20) in een positieve impact van de Arabische Lente (t.a.v. 52.9% niet-leden), 50% (10/20) begrijpt de beweegredenen van de Arabische bevolking (t.a.v. 33.1% niet-leden) en 30% (6/20) begrijpt de manier waarop (t.a.v. 37.5% niet-leden).

¹⁵ Bij een perfect normale verdeling zijn de waarden voor *skewness* en *kurtosis* gelijk aan 0. De Shapiro-Wilk test vertelt ons dat geen enkele variabele perfect normaal verdeeld is, de overschrijdingskans is namelijk altijd significant ($p = .000$).

Tabel 2: 'Begrip Arabische Lente' volgens politieke kennis

Politieke kennis	Nee	Ja
<i>The Arab Spring is a movement with a positive impact.</i>		
Helemaal niet akkoord	0	2.2% (1)
Niet akkoord	7.7% (4)	6.5% (3)
Neutraal	48.1% (25)	23.9% (11)
Akkoord	38.5% (20)	54.3% (25)
Helemaal akkoord	5.8% (3)	13% (6)
Totaal	100% (52)	100% (46)
<i>I understand why the Arab people protest.</i>		
Helemaal niet akkoord	0	4.3% (2)
Niet akkoord	30.8% (16)	10.6% (5)
Neutraal	44.2% (23)	34.0% (16)
Akkoord	25.0% (13)	44.7% (21)
Helemaal akkoord	0	6.4% (3)
Totaal*	100% (52)	100% (47)
<i>I agree with the way the Arab people are protesting.</i>		
Helemaal niet akkoord	0	2.1% (1)
Niet akkoord	17.0% (9)	8.5% (4)
Neutraal	60.4% (32)	38.3% (18)
Akkoord	20.8% (11)	44.7% (21)
Helemaal akkoord	1.9% (1)	6.4% (3)
Totaal**	100% (53)	100% (47)

Note: * Pearson χ^2 is significant at a level .008 (2-tailed).

** Pearson χ^2 is significant at a level .031 (2-tailed).

Tot slot vergeleken we per categorie van onze belangrijkste onafhankelijke variabelen (land van oorsprong, leeftijd, lidmaatschap CCP, politieke kennis en internetgebruik) de gemiddelden voor begrip voor de Arabische Lente door middel van Anova's en T-testen. Er werd echter enkel een samenhang geconstateerd tussen het begrip voor de Arabische Lente (somscore) en politieke kennis. Uit de T-test blijkt dat wanneer men meer politieke kennis bezit, men meer begrip toont voor de Arabische Lente (gemiddelde zonder politieke kennis = 3.2, gemiddelde met politieke kennis = 3.7¹⁶). Het verschil is bovendien significant (*Equal variances not assumed*, $p = .020$). Als we de T-test vervolgens uitvoeren per item dan blijkt ook stelling 2 significant samen te hangen met de mate van politieke kennis (*Equal variances not assumed*, $p = .002$)

¹⁶ We moeten opletten met het nemen van rekenkundige gemiddelden bij Likert variabelen omdat zij erg misleidend kunnen zijn. Zo is het gemiddelde van 1 (helemaal niet akkoord) met 5 (helemaal akkoord) gelijk aan 3 (neutraal).

3. De Chinese bevolking en democratische waarden

3.1 Het nut van betogen

Items: A mass uprising like the Arab one can be useful.

I think a mass uprising is not useful to make certain demands to the government.

Sometimes, an uprising can be useful to express your outrage.

A protest only causes chaos.

I would never take part in an uprising like those in the Arab world.

Algemeen kunnen we vaststellen dat de respondenten het nut van betogingen inzien en deze zeker niet afkeuren. Als we de modi bekijken dan zien we dat de respondenten geloven in het nut van een massabetoging en in het nut om verontwaardiging via betogingen uit te drukken (modus = 4, akkoord). De stelling dat een betoging enkel chaos veroorzaakt en nutteloos is om eisen te stellen aan de regering, wordt niet gevolgd (modus = 2, niet akkoord). Zowel alle items, behalve *Sometimes, an uprising can be useful to express your outrage*, als de somscore van de items, zijn bij benadering normaal verdeeld ($-1 > skewness$ & $kurtosis < 1$).

Als we de data gedetailleerder gaan bekijken, kunnen we ten eerste opmerken dat er een significant verschil (*Pearson Chi² p = .042*) bestaat tussen stelling 1 en **land van herkomst**. Terwijl 72% (18/25) van de Taiwanese het nut van massabetogingen inziet, is dat bij de Chinese respondenten slechts 44.8% (30/67). Bovendien ging 19.4% (13/67) van de Chinezen niet akkoord met de stelling en antwoordde 35.8% (24/67) neutraal te zijn. Er waren echter geen relevante verschillen te bespeuren tussen de landen bij de andere stellingen.

Het grootste deel van de respondenten is het erover eens dat betogingen wel degelijk politiek nut kunnen hebben (stelling 2), namelijk 66.7% van de Chinese respondenten (44/66) en 68% van de Taiwanese respondenten (17/25). Diegenen die het niet eens zijn met het nut om eisen af te dwingen, bevinden zich tussen de leeftijd van 26 en 40 jaar. Er zijn geen significante verschillen te ontdekken naargelang het land van herkomst en politieke kennis. Wel blijken de respondenten significant te verschillen naargelang hun **internetgebruik** (somscore). Hoe minder men internet gebruikt, hoe minder men gelooft in de kracht van betogingen bij het afdwingen van eisen aan de regering (*Pearson Chi² p = .003*) (Tabel 3).

Tabel 3: 'Nut massabetoging voor het afdwingen van eisen bij de regering' volgens internetgebruik

Internetgebruik	Iedere dag	Enkele keren/week	Enkele keren/maand	Minder
Helemaal niet akkoord	21.9% (7)	4.1% (1)	5.9% (1)	0
Niet akkoord	50.0% (16)	67.3% (33)	47.1% (8)	0
Neutraal	25.0% (8)	22.4% (11)	17.6% (3)	0
Akkoord	3.1% (1)	4.1% (2)	29.4% (5)	100% (1)
Helemaal akkoord	0	2% (1)	0	0
Totaal	100% (32)	100% (49)	100% (17)	100% (1)

Note: Pearson χ^2 is significant at a level .003 (2-tailed).

Een belangrijke variabele waar we tot nog toe weinig aandacht aan besteed hebben, is het lidmaatschap van de Chinese Communistische Partij. Tegen de verwachting in reageren **leden van de CCP** opnieuw niet conservatiever op de stellingen dan niet-leden. Zo gelooft maar liefst 50% (10/20) van de leden dat een opstand als de Arabische Lente nuttig kan zijn (30% is neutraal), gelooft 80% (16/20) dat men via betogingen eisen kan stellen aan de regering (20% neutraal) en ziet 75% (15/20) betogen als een waardige manier om verontwaardiging te uiten (20% neutraal). Bovendien gelooft 65% (13/20) niet dat betogingen enkel chaos veroorzaken (niet-leden: 55% (44/80)). Een negatieve samenhang met de niet-leden is nagenoeg onbestaande en men kan zelfs zeggen dat de CCP leden iets positiever staan ten opzichte van betogingen dan de anderen. Wel is het zo dat 40% van de leden stelt nooit deel te nemen aan een betoging als de Arabische Lente, ten aanzien van 26.6% van de niet-leden.

3.2 Het belang van geweldloosheid

Items: Sometimes, it is the job of a government to suppress demonstrators with force.

A government should never use violence to suppress demonstrators.

Demonstrators should hold on to the principle of nonviolence at all times.

In de factoranalyse konden we zien dat deze drie items 2 factoren meten, namelijk gebruik van geweld door de regering en gebruik van geweld door de burgers. De data van zowel de tweede als de derde stelling blijken bij benadering normaal verdeeld ($-1 < skewness & kurtosis > 1$).

Regering: 19% van de respondenten is van mening dat het gebruik van geweld door de overheid in bepaalde gevallen gerechtvaardigd is. Een heel groot aantal, namelijk 67%, bleef echter neutraal bij het beantwoorden van de eerste stelling, 33% bij de tweede stelling. Terwijl slechts 14% niet akkoord gaat met een overheid die soms naar geweld grijpt (item 1), vindt 48% van de respondenten dat een overheid nooit geweld mag gebruiken bij het onderdrukken van een opstand (item 2). Deze cijfers lijken helemaal niet consequent maar zijn het gevolg van de grote non-respons bij item 1.

Wanneer we deze cijfers controleren volgens **land van oorsprong**, blijkt dat 24% van de Taiwanesezen (6/25) geweld door de overheid in bepaalde gevallen goedkeurt, ten opzichte van 16,4% Chinezen (11/67). 46,2% van de Chinezen (31/67) en 56% van de Taiwanesezen (14/25) gaat akkoord met stelling 2, een regering mag nooit geweld gebruiken bij het neerdrukken van een betoging. De resultaten van de twee stellingen lijken elkaar tegen te spreken maar dit is waarschijnlijk opnieuw het gevolg van het enorme aantal neutrale Chinese antwoorden bij stelling 1: 73,1% (49/67) van de Chinese, ten opzichte van 48% (12/25) van de Taiwanese respondenten bleef daarbij neutraal.

Het blijken vooral de **jongeren** (19-30) te zijn die neutraal blijven bij deze stellingen. We kunnen echter niet uit de data opmaken of zij significant meer of minder geweld door de overheid afkeuren. Ook het **lidmaatschap van de CCP** heeft geen significant effect op de attitudes ten opzichte van geweld.

Burgers: 50% van de respondenten is van mening dat ook demonstranten moeten vasthouden aan het principe van geweldloosheid. Er zijn geen significante verschillen naargelang land van oorsprong. Ook over alle leeftijdscategorieën heen gelooft de meerderheid in eenzelfde mate in geweldloosheid bij demonstranten. Er is echter wel een lichte stijging te bemerken naargelang de leeftijd: Jongeren (19-30) steunen de stelling met 59,6% (31/52) maar hoe ouder men wordt, hoe meer men de stelling steunt.

Tabel 4: 'Principe van geweldloosheid bij demonstranten' volgens leeftijd

Leeftijd	19-30	31-35	36-40	41-45	46-65
(Helemaal) niet akkoord	17.3% (9)	21.4% (3)	18.2% (2)	33.3% (1)	0
Neutraal	23.1% (12)	7.1% (1)	9.1% (1)	0	0
(Helemaal) akkoord	59.6% (31)	71.5% (10)	72.7% (8)	66.7% (2)	100% (9)
Totaal	100% (52)	100% (14)	100% (11)	100% (3)	100% (9)

Note: Categorie 19-25 en 26-30 werden samengenomen.

Pearson Chi² is not significant at a level .888 (2-tailed).

Dit is een interessante conclusie in het licht van de moderne Chinese geschiedenis. Zoals hierboven vermeld, was de jongere generatie steeds gekend om haar revolutionaire gedachtegoed. In het Maoïstische China werd deze generatie daarom vaak gemobiliseerd bij het volbrengen van bepaalde campagnes zoals bijvoorbeeld tijdens de Culturele Revolutie als de Rode Garde. Deze stond voornamelijk bekend om haar gewelddadigheid. Aan de andere kant kunnen ook voorbeelden gevonden worden van relatief vreedzame jongerenbetogingen, zoals de Tiananmen opstand en de Vierde Mei Beweging. Deze resultaten geven een eerste indicatie dat de Chinese jongeren heden ten dage geen extreme revolutionaire of strijdvaardige mentaliteit bezitten. Toch keren zij geweld tijdens opstanden iets minder sterk de rug toe dan de oudere generaties.

3.3 Rol van de burger

Item: It is not the role of the normal citizen to question the leadership of the government.

Ondanks de traditionele politieke cultuur in China waarin de leider legitimiteit verkrijgt vanuit de hemel, lijkt deze overtuiging niet meer stand te houden in het huidige China. Onder de respondenten kan slechts 8% akkoord (akkoord en helemaal akkoord) gaan met de bovenstaande stelling. Wel kiest 12% ervoor een neutraal standpunt in te nemen.

Als **China en Taiwan** met elkaar vergeleken worden, zien we onverwacht dat Taiwanese deze stelling conservatiever evalueren dan Chinezen. Onder de Chinese respondenten gaat 6% (4/67) akkoord of helemaal akkoord, terwijl 80,6% (54/67) tegen of volledig tegen is. Onder de Taiwanese daarentegen is 16% (4/25) het ermee eens dat het niet de taak van de burger is de autoriteit van de regering in vraag te stellen. De reden hiervan ligt waarschijnlijk in het feit dat enkel de Chinezen met een progressieve gedachtegang aan de survey deelnamen terwijl er in Taiwan minder schrik bestaat om deel te nemen en er dus ook een minder progressieve geest vereist wordt. Als we daarom controleren voor diegenen die een **papieren survey** hebben ingevuld (minder vrijwillig en dus waarschijnlijk ook minder progressief), dan kunnen we een significant verschil opmerken ($p < .000$): Van diegenen die de papieren survey invulden, gaat 22% (4/28) akkoord met de stelling, van diegenen die de online survey invulden slechts 6,5% (4/82).

Verder kan er een samenhang gevonden worden tussen, ten eerste, de stelling en **politieke kennis**. De T-test is significant met een waarde $p = .032$. Het gemiddelde voor de respondenten zonder politieke kennis is 2.3 (niet akkoord) terwijl die voor diegenen met politieke kennis 1.65 (helemaal niet akkoord) is. Ten tweede vonden we een samenhang tussen de stelling en **internetgebruik**. De Anova test heeft een toetsingsgrootte F van 6.262 met een significantie van $p = .001$ en kan als volgt geïnterpreteerd worden: diegenen die dagelijks internet gebruiken gaan helemaal niet akkoord met de stelling maar naarmate het internetgebruik daalt, verschuift de attitude naar neutraal. Er kon geen *post-hoc* test (Bonferroni) uitgevoerd worden omwille van het te kleine aantal cases.

3.4 Burgerlijke vrijheid

Item: Economic growth is more important than an expansion of freedom.

Volgens Rosen (2009, p.369) zal de hedendaagse Chinees zijn private succes niet op de helling plaatsen omwille van politieke overtuigingen en zal de rust binnen het land niet massaal onderbroken worden zolang aan de economische belangen van de burgers voldaan wordt (zie p.29). Onze cijfers bestendigen deze visie. 43.9% van de respondenten beschouwt economische groei als belangrijker dan een uitbreiding van de burgerlijke vrijheden. Daarenboven bleef 26.5% neutraal.

Daaruit volgt dat slechts 29.6% meer vrijheid belangrijker vindt dan economische groei. De steekproefverdeling is bij benadering normaal verdeeld ($-1 > skewness \& kurtosis < 1$).

Als we per **land** controleren, zien we opnieuw dat Taiwanese conservatiever antwoorden dan Chinezen. 60% van de Taiwanese (16/25) vindt een economische groei belangrijker dan meer vrijheid (23% neutraal) en dat ten opzichte van 35.3% (23/65) van de Chinezen (32.3% neutraal). Een mogelijke verklaring voor deze cijfers kan in de verwoording van het item liggen waarin over *meer* vrijheid wordt gesproken. Door de grotere vrijheid waarin Taiwanese leven is de nood aan *meer* vrijheid misschien minder groot dan in China. **Jongeren** (19-30) lijken sterk verdeeld te zijn over deze stelling: 33.3% (17/51) gaat akkoord, 29.4% (15/51) gaat niet akkoord en 37.3% (19/51) blijft neutraal.

4. De Chinese bevolking en culturele waarden

4.1 De rol van jongeren in het politieke leven

Items: We should listen to the political proposals of the youth.

The youth is too young to understand politics.

The youth has not enough wisdom and life experience to express their political opinions.

Young people are too rebellious.

Men staat grotendeels positief ten opzichte van de jeugd en hun rol in het politieke leven (76.1%, 67/88). Zo gaat men gemiddeld akkoord met de stelling dat men dient te luisteren naar de politieke voorstellen van jongeren (mediaan & modus = 4, akkoord) en niet akkoord met de andere stellingen (mediaan & modus = 2, niet akkoord). Er kon echter geen significant verschil gevonden worden in de frequentieverdelingen naargelang leeftijd, land van herkomst, politieke kennis, internetgebruik en het volgen van buitenlands of internationaal nieuws. De steekproefverdeling van ieder item is bij benadering normaal verdeeld ($-1 < skewness \& kurtosis > 1$).

4.2 Soevereiniteit en de internationale gemeenschap

Items: The international community has to intervene to protect citizens of a country when they are in danger.

When citizens are put in danger by their own government, they need to be protected by which ever institution.

Luckily, the international community intervened in the Libyan revolution.

Luckily, Russia and China blocked an intervention by the international community in Syria.

The international community may never violate the sovereignty of a country.

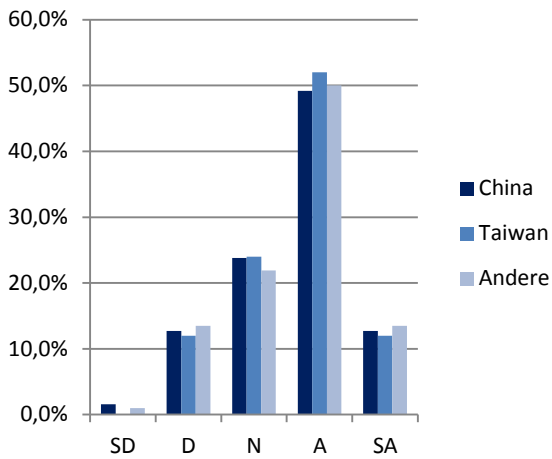
To solve internal affairs, governments do not need any foreign interference.

In verband met dit thema lopen de meningen van de respondenten sterk uiteen en is men bovendien niet consistent in hoe men antwoordt. We kunnen de stellingen in twee groepen verdelen: één, de stellingen die het beschermen van de bevolking betreffen en, twee, de stellingen omtrent de soevereiniteit van een land. Het merendeel van de respondenten is ervan overtuigd dat de internationale gemeenschap een volk moet **beschermen** indien dit bedreigd wordt door de eigen regering. Zo bedragen de mediaan en de modus voor de eerste twee stellingen 4 (akkoord). Er bestaat hieromtrent weinig onderscheid tussen de verschillende gebieden. Bij het evalueren van de stellingen die specifiek over soevereiniteit handelen, volgt men echter veel meer het officiële standpunt van China en zien we een grotere verscheidenheid tussen de gebieden. Omwille van het grotere aantal items hier, werden grafieken opgesteld, met land van oorsprong als onafhankelijke variabele, om het overzicht te kunnen bewaren (Figuur 2). De verdelingen van alle items zijn bij benadering normaal verdeeld ($-1 < skewness & kurtosis > 1$).

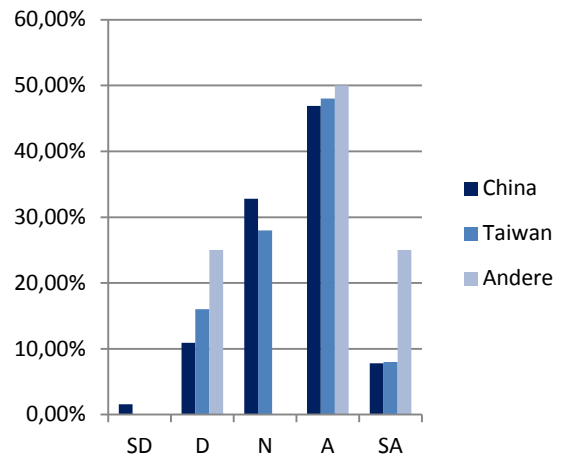
In verband met de interventie door de internationale gemeenschap in **Libië** (stelling 3) kunnen we zien dat voornamelijk de Chinezen niet akkoord kunnen gaan met deze actie: 25% (16/64) gaat niet akkoord en 3,1% gaat helemaal niet akkoord. Bovendien bleef 34,4% (22/64) neutraal. Zoals we konden afleiden uit het politieke discours van minister van Buitenlandse Zaken Yang (zie p.16), is dit volledig in lijn met de visie van de CCP ten opzichte van de interventie in Libië. We kunnen bovendien voor het eerst een groot verschil opmerken met de respondenten uit Macao, Hong Kong en andere landen: 75% (6/8) van hen ging namelijk akkoord met de interventie. Ook de Taiwanese staan positiever ten aanzien van de Libische interventie: 56% ging akkoord (14/25), wel bleef 36% neutraal.

Figuur 2: Frequenties (%) in verband met de rol van de internationale gemeenschap en soevereiniteit volgens land

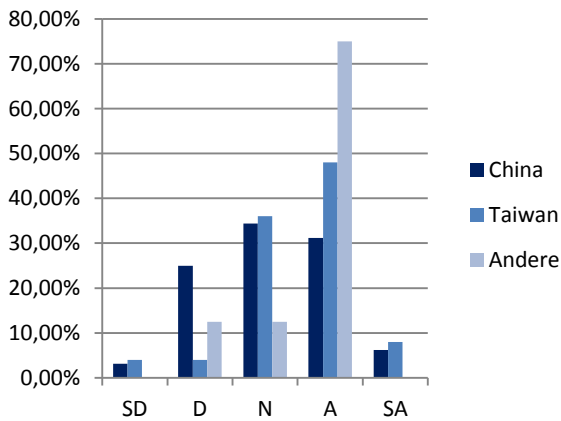
The int. comm. has to intervene to protect citizens of...



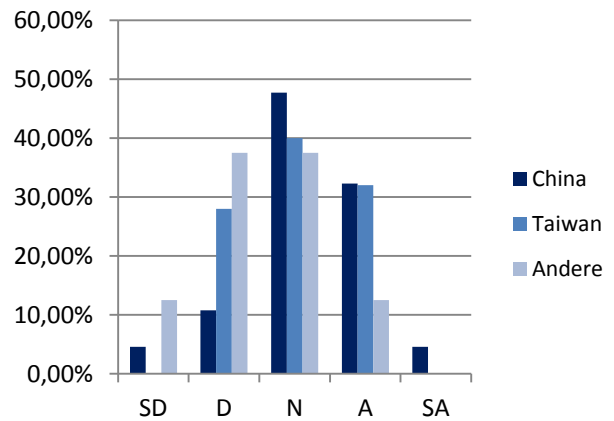
When citizens are put in danger by their own government...



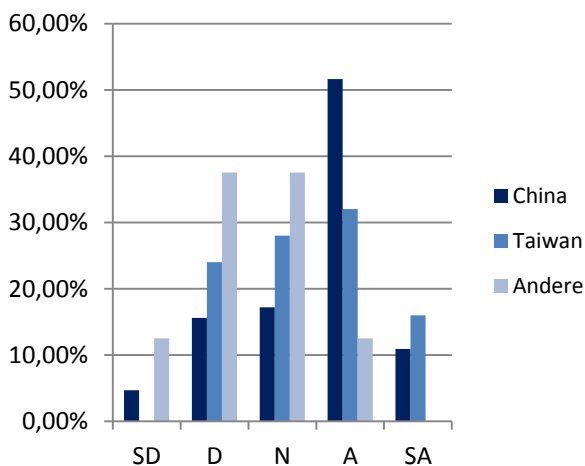
Luckily, the int.comm. intervened in the Libyan rev...



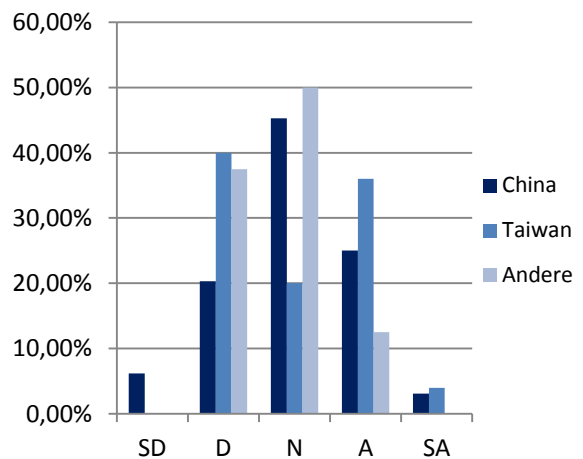
Luckily, Russia & China blocked an intervention by the...



The int.comm. may never violate sovereignty of a...



To solve internal affairs, gov. do not need any foreign...



Note: SD = strongly disagree, D = disagree, N = Neutral, A = agree, SA = strongly agree

Omtrent het veto van Rusland en China in de VN Veiligheidsraad tegen een mogelijke interventie van de internationale gemeenschap in **Syrië** (Harris, 2012, February 04), zijn de Taiwanese sterker verdeeld dan omtrent de Libische interventie. Zo gaat 28% (7/25) niet akkoord met het veto, gaat 32% (8/25) wel akkoord en blijft maar liefst 40% (10/25) neutraal. Ook het grootste deel van de *mainland* Chinezen blijft neutraal (47,7%, 31/65). Toch gaat ook nog 36,9% (24/65) akkoord met het veto van hun regering.

Als we tot slot de laatste twee stellingen, die specifiek over soevereiniteit handelen, onder de loep nemen, zien we dat de overgrote meerderheid van de Chinezen de visie van hun partij volgt, veel meer dan respondenten uit Taiwan en andere gebieden. Maar liefst 62,6% stelt dat de internationale gemeenschap nooit het recht heeft de soevereiniteit van een land te schenden (44/64), ten opzichte van 48% (12/25) Taiwanese.

Ondanks de kleine dataset, kan er een duidelijke algemene trend vastgesteld worden: veel meer dan Taiwanese en respondenten uit andere gebieden, steunen Chinezen uit *mainland* de idee van soevereiniteit.

5. De Chinese bevolking en sociale media

Items: The use of internet and social media have stimulated the revolution in the Arab world.

I don't think social media could have a political use.

The blockade of the internet by the Egyptian government is completely justified in order to protect the social harmony.

75% van onze respondenten gebruiken minstens enkele keren per week sociale media, waarvan 60% iedere dag. Bovendien vormen de Chinezen de grootste internetpopulatie ter wereld en is het internet het enige medium waarlangs men min of meer buiten de overheidscontrole om opinies die niet stroken met het officiële CCP beleid de wereld kan insturen. Om deze redenen en omdat sociale media een belangrijke rol speelden tijdens het verloop van de Arabische Lente is het interessant extra aandacht te besteden aan de visie van de Chinese bevolking over sociale media.

Onze respondenten zijn over het algemeen sterk overtuigd van de belangrijke rol die sociale media spelen in zowel de concrete situatie van de Arabische Lente (83.8%) als in de algemene politiek (83%). Zo gaat men gemiddeld niet akkoord met de internetblokkade die de Egyptische regering (66%) implementeerde en met de stelling dat sociale media niet over politiek nut beschikken (mediaan &

modus = 2, niet akkoord). Men gelooft wel dat sociale media en het internet de evolutie van de Arabische Lente in de hand hebben gewerkt (mediaan & modus = 4, akkoord). Enkel de steekproefverdeling van de derde stelling is bij benadering normaal verdeeld ($-1 < skewness & kurtosis > 1$).

Als we de data iets gedetailleerder bekijken, zien we enkele interessante trends. Ten eerste heeft **politieke interesse** niet het verwachte effect op de visie op sociale media. Hoewel we verwachtten dat politieke interesse zou leiden tot een sterker geloof in sociale media als medium met politiek nut, lijkt dit niet het geval te zijn. Zo gelooft 12.9% (5/39) van diegenen die beweren politiek geïnteresseerd te zijn niet in het politieke nut van sociale media, ten opzichte van slechts 1.6% (1/61) bij de politiek niet-geïnteresseerden.

De afkeuring van de Egyptische internetblokkade lijkt wel licht te dalen naarmate het **internetgebruik** (somscore) daalt. Zo keurt 74.2% (23/31) van de respondenten die dagelijks internet gebruikten de blokkade af. Dit percentage daalt tot 68.8% (enkele keren per week, 33/48) en 41.2% (enkele keren per maand, 7/17). De overschrijdingskans van *Pearson Chi²* is hier significant ($p = .041$). Als we enkel naar het sociale media gebruik kijken, zien we dezelfde lichte daling (75.9%, 53.4%, 25%).

We vonden ook een significante Anova test waaruit een samenhang blijkt te bestaan tussen stelling 1 als afhankelijke en land van oorsprong als onafhankelijke variabele. De toetsingsgrootte F is 3.641 met een significantie van $p = 0.030$. We verkregen echter geen significante *post-hoc* test (Bonferroni) die ons zou kunnen aanwijzen om welke categorieën het precies ging. Tot slot is het opvallend dat 16.7% (4/24) van de Taiwanese de blokkade gerechtvaardigd vindt ten voordele van sociale harmonie, ten opzichte van slechts 10.8% (7/65) Chinezen.

6. Significante correlaties

Jammer genoeg vonden we geen sterke correlaties tussen, enerzijds, de onafhankelijke variabelen (land, CCP, leeftijd, werkstatus, opleiding, buitenland voor meer dan drie maanden, internetgebruik, politieke kennis) en, anderzijds, de afhankelijke variabelen (zowel items als somscores). De significante ladingen die we wel vonden, hadden bijna altijd te maken met de onafhankelijke variabelen internetgebruik en politieke kennis maar bleven vrijwel steeds onder de .300. Enkel het internetgebruik en de attitude ten opzichte van de politieke rol van de burger correleren significant met een lading van .376. Toch blijft dit een zeer zwakke correlatie.

Interessant is ook de correlatie tussen het invullen van een papieren survey en de andere items. We zien duidelijk een significant conservatievere attitude bij diegenen die een papieren survey invulden (zie tabel 5).

Tabel 5: Correlationmatrix (gedeeltelijk)

	Werk	Opleiding	Leeftijd	Land	Politieke kennis	Internet gebruik	Papieren survey	...
...
Rol burger	-.180	-.155	.242*	.034	-.290**	.376**	.274**	...
Burgerlijke vrijheid	-.154	-.068	.260*	.154	-.197	.191	.207*	...
Begrip redenen AL	.191	.029	-.101	.107	.285**	-.279**	-.206*	...
Betoging onnuttig	.123	.006	.168	.006	-.269**	.298**	.192	...
Verontwaardiging	-.029	.191	.004	.043	.227*	-.179	-.174	...
Geweldloosheid burger	-.244*	-.231*	.141	.020	.093	.091	.046	...
Nut sociale media in AL	-.056	.169	-.154	-.032	.212*	-.177	-.305**	...
Interventie Libië	.089	-.013	.145	.207*	-.130	.156	.216*	...
Veto Syrië	-.109	-.007	.188	-.214*	-.085	.024	.034	...

Note: * Correlation is significant at a 0.05 level (2-tailed)

** Correlation is significant at a 0.01 level (2-tailed)

De geselecteerde items zijn de items die het sterkst correleren met de onafhankelijke variabelen. Rol burger = It is not the role of the normal citizen to question the leadership of the government. Burgerlijke vrijheid = A stable economic growth is more important than more freedom. Begrip redenen AL= I understand why the Arab people protest. Betoging onnuttig = I think a mass uprising is not useful to make certain demands to the government. Verontwaardiging = Sometimes, an uprising can be useful to express your outrage. Geweldloosheid burger = Demonstrators should hold on to the principle of nonviolence at all times. Nut sociale media in AL= The use of internet and social media have stimulated the revolution in the Arab world. Interventie Libië = Luckily, the international community intervened in the Libyan revolution. Veto Syrië = Luckily, Russia and China blocked an intervention of the international community in Syria

HOOFDSTUK 6: CONCLUSIE & DISCUSSIE

1. Conclusie

De Arabische Lente werd/wordt door de volledige wereld met argusogen gevolgd en weekte heel wat tegenstrijdige emoties los. De Chinese regering vreesde voornamelijk voor een stevige deuk in de eigen legitimiteit en vestigde daarom al haar aandacht op het behouden van de sociale harmonie binnen de maatschappij. Op retorisch vlak konden we merken dat, aan de ene kant, president Hu focuste op de nood aan sociale rust en dat, aan de andere kant, minister van Buitenlandse Zaken Yang het belang van soevereiniteit benadrukte en de militaire interventie van de internationale gemeenschap afkeurde.

Maar, is de vrees van de CCP terecht en is het Chinese volk er heden ten dage toe bereid alles op te offeren in naam van een democratische revolutie naar het voorbeeld van de Arabische Lente? Een korte contextschets leerde ons dat de Chinese bevolking wel degelijk revolutionair geneigd is, zeker de jongere generaties, en dat ook protesteren hen niet vreemd is. Toch koesterden de revoluties en massabetogingen in het moderne China hoofdzakelijk waarden verschillend van de waarden die tijdens de westerse revoluties hoog werden gehouden (cfr. De waarden van de Verlichting, nl. democratie en individuele vrijheid), namelijk gelijkheid en gemeenschapszin. Daarnaast moeten we ook de politieke en culturele traditie in rekening brengen. Zo heeft het Mandaat van de Hemel steeds voor een enorme ongenaakbaarheid gezorgd voor de keizer en werd zijn legitimiteit zelden uitgedaagd door het gewone volk. Voorts vloeide er vanuit het confucianistische gedachtegoed een sterk hiërarchische samenleving voort die pleitte voor het belang van verplichtingen en onderlinge afhankelijkheid. En toch zien we in het huidige China een stevige opkomst van de *civil society* en het internetactivisme. Deze ontwikkelingen staan nog in hun kinderschoenen maar groeien gestaag.

Hypotheses

Als we onze hypotheses bij de hand nemen, zien we dat niet al onze verwachtingen bevestigd konden worden aan de hand van deze data. Zo leverde bijvoorbeeld leeftijd weinig tot geen relevante verschillen op. Toch werden enkele waardevolle elementen ontdekt. We ondervonden dat politieke kennis, internetgebruik en land van herkomst wel degelijk een invloed hadden op

verschillende items, doch, de somscores die de onderliggende factoren van de items meten, bleken veel minder beïnvloed door deze variabelen.

Onze eerste hypothese (H1: *Hoe groter de politieke kennis en interesse, hoe beter de kennis en hoe positiever het beeld van de Arabische Lente*) kunnen we na deze analyse bevestigen. We vonden namelijk een positief effect van politieke kennis op het begrip dat men kan opbrengen voor de Arabische Lente en op de bevraagde democratische waarden (nut betogen, rol van de burger). Echter, het percentage respondenten met werkelijke politieke kennis of interesse is ontzettend laag waardoor het internetgebruik als een verklarende factor een groter gewicht verdient (H2: *Hoe groter het internetgebruik en aandacht voor buitenlands nieuws, hoe beter de kennis en hoe positiever het beeld van de Arabische Lente*). De mate van internetgebruik heeft namelijk evengoed een positief effect op het begrip voor de Arabische Lente en voor de democratische waarden en kan daarenboven een veel grotere rol spelen bij de bevolking omwille van de enorme internetpopulatie.

Bovendien bepaalt het ook deels hoe men sociale media en hun politieke nut inschat (H6: *In een land met een strikte censuur als China is het internet de enige manier om de overheidscontrole te omzeilen. Bijgevolg zal het besef van het politieke nut van sociale media reeds sterk doorgedrongen zijn*). Sociale media worden in China en Taiwan massaal gebruikt en krijgen dan ook door de overgrote meerderheid van onze respondenten (meer dan 80%) een politiek nut toebedeeld. Een enorme massa bezoekt dagelijks en wekelijks sociale netwerksites, het is de enige manier om zich politiek of kritisch te uiten en men gelooft sterk in de politieke capaciteiten ervan... Allemaal elementen die van sociale media, net als tijdens de Arabische Lente, een krachtig instrument kunnen maken in de Chinese strijd voor meer democratie.

Ook onze derde hypothese (H3a: *Inwoners van mainland China zullen een minder grote kennis en een minder positief beeld hebben van de Arabische Lente dan inwoners van Taiwan, Hong Kong en Macao*) kon deels bewezen worden. Zo is het wel degelijk zo dat Taiwanese een groter begrip tonen voor de Arabische Lente en voor het gebruik van betogingen als vorm van politieke participatie. Aan de andere kant bleken de Chinezen veel opener te staan voor een meer politieke rol van de burger en meer burgerlijke vrijheden ten koste van economische groei en waren zij sterker gekant tegen de Egyptische internetblokkade. We kunnen echter heel wat redenen aanhalen die deze resultaten zouden verklaren (zie hoofdstuk 4). Een belangrijker verschil tussen de landen is het gebruik van de neutrale standpunten. In tegenstelling tot de studie van Shi (2001) (zie p.8), blijven de Chinezen over het algemeen heel wat neutraler dan de Taiwanese. Dit onderscheid neemt voornamelijk extreme vormen aan (tot zelfs 70%) bij de thema's: begrip voor de Arabische Lente, het nut van betogingen en het gebruik van geweld door de regering. De betekenis hiervan kan enerzijds onwetendheid en

desinteresse en anderzijds schrik voor represailles zijn. Hoe dan ook betreft het enkele van de delicaatste variabelen van dit onderzoek...

Verder konden we uit onze data afleiden dat een lidmaatschap van de Chinese Communistische Partij niet noodzakelijk leidt tot een meer negatieve visie ten aanzien van de Arabische Lente en democratische waarden. We konden onze hypothese (H3b: *Inwoners van mainland China die lid zijn van de CCP zullen een minder positief beeld hebben van de Arabische Lente dan diegenen die geen lid zijn*) dus niet bevestigen. Dit kan op twee zaken wijzen: Of de CCP leden binnen deze dataset antwoordden sociaal wenselijk, naar westerse normen, of zij voelen zich ideologisch niet gebonden aan de Partij. In het tweede geval zou dit de stelling van Rosen (2009) kunnen bewijzen waarin hij stelt dat de huidige generatie Chinese jongeren zijn private belangen voorop stelt en het CCP lidmaatschap voornamelijk om carrièregebonden redenen aangaat.

Ook de vierde hypothese (H4: *Hoe jonger, hoe positiever het beeld van de Arabische Lente*) konden we noch bevestigen noch ontkrachten. Behalve de iets minder grote steun voor geweldloosheid bij burgers, vonden we namelijk geen relevante verschillen tussen jongeren en ouderen en kunnen we de stelling van Lu (2004) dat jongeren meer steun bieden aan democratie bijgevolg niet bijtreden.

Tot slot, de culturele waarden (H5: *Een grotere politieke kennis en interesse, een groter internetgebruik, het opgroeien buiten mainland China, het in het buitenland wonen voor lange periode en jeugdigheid zullen niet per se bijdragen tot een meer positieve attitude ten opzichte van de westerse waarden, namelijk een actieve politieke rol voor jongeren en de rol van de internationale gemeenschap*). Voornamelijk in verband met het belang van soevereiniteit kunnen we deze hypothese bekrachtigen. Zoals blijkt uit figuur 2 volgen de Chinese respondenten, in tegenstelling tot de anderen, heel sterk het officiële standpunt van de regering, ongeacht de politieke kennis en het internetgebruik. Soevereiniteit en het principe van niet-inmenging blijken duidelijk waarden die sterk in de Chinese cultuur ingebakken blijven.

Conclusie

Een Chinese Lente? Als we ons baseren op deze dataset: neen, die ligt nog niet in het verschiep. We kunnen er allereerst niet omheen dat de levensstandaard en de tevredenheid daaromtrent de laatste jaren enorm is gestegen (Whyte, 2011). Bovendien vindt een groot deel van de respondenten economische groei nog steeds belangrijker dan het verkrijgen van meer burgerlijke vrijheden en is politieke interesse en kennis nagenoeg afwezig, zeker bij de jongeren. Internet en sociale media daarentegen bereiken bijna onze volledige dataset en hebben een duidelijk positief verband met een

breder politiek bewustzijn. Het internet, en vooral een vrijer internet, biedt daarom perspectieven voor een in de toekomst politiek meer bewuste Chinese bevolking.

2. Discussie

Door middel van een online survey slaagden we erin de Chinese bevolking te benaderen en hen rechtstreeks te vragen hoe zij de Arabische Lente en de gerelateerde democratische en culturele waarden percipiëren. De problemen en uitdagingen waren echter legio.

Allereerst werden reeds enkele zaken duidelijk tijdens het verzamelen van de data. Zo konden we ten eerste vaststellen dat de schrik voor het uiten van politieke meningen nog niet is weggeëbd. Ten tweede bestaat er een grote onwetendheid omtrent de Arabische Lente, zowel in China als in Taiwan. Na analyse bleek bovendien een groot deel van de respondenten over weinig politieke kennis en interesse te beschikken. Ook het aantal neutrale standpunten en *missings* was uitermate hoog, wat zowel schrik om te antwoorden of onwetendheid en desinteresse zou kunnen aantonen.

Naast bovenstaande factoren, zorgden ook enkele andere elementen voor een minder perfecte dataset. Enerzijds was het onmogelijk een enkelvoudig aselechte steekproef te trekken omwille van de staatscontrole, budgetbeperkingen, gebrekkige registratiesystemen, geografische afstand,... We moesten ons daarom tevreden stellen met een sneeuwbalsteekproef. Echter, op deze manier kon de staatscontrole zoveel mogelijk vermeden worden, wat een voordeel betekende voor onze respondenten en onze data. Anderzijds slaagden we er niet in een steekproefgrootte te verzamelen van $N > 130$ omwille van het Taiwanese bedrijf dat zich terugtrok en de onderschatte schrik voor represailles. Daardoor werd het moeilijk om het gebruik van gesofisticeerde statistische analyses op onze data te verantwoorden. We beperkten ons in dit onderzoek bijgevolg tot een eenvoudige kwantitatieve analyse waarin gefocust werd op frequenties en correlaties.

Ongeacht bovenstaande problemen blijft dit een pilootstudie met een zeer actuele thematiek en kan dit onderzoek een degelijke basis betekenen voor verder onderzoek. Een grotere dataset en het perfectioneren van de schalen behoren tot de aanbevelingen. Bovendien hebben we slechts een kleine niche binnen het Chinese volk kunnen bevragen. Minderheden, plattelandbewoners etc. vielen uit de boot maar hebben ongetwijfeld interessante en misschien andere visies. Ook temporeel onderzoek kan in deze context ontzettend boeiend zijn om de evolutie van democratische waarden onder de Chinese bevolking op te volgen.

Uit deze masterproef kunnen we voornamelijk afleiden dat een Chinese Lente nog niet in het verschiet ligt, maar ook dat het volk niet helemaal weigerachtig staat tegenover democratische waarden en het nut van betogingen. Deze resultaten liggen in de lijn van de andere studies hierboven besproken. Wel vonden wij ondermeer een veel hogere steun voor betogingen en voor een meer politieke rol van de burger (80.6%) dan wat we eerder uit het onderzoek van Chen & Lu (2011, p.708) konden leren (25%) (zie p.10).

Tong & Lei (2011), tot slot, wezen reeds op het gevaar die protesten tegen corruptie inhouden. Aangezien onze Chinese respondenten (bijna 70%) corruptie bovendien aangaven als één van de meest legitieme redenen voor een opstand, zal de Chinese overheid heel wat aandacht moeten besteden aan het immense corruptieprobleem binnen de partij (Pei, 2007). Het recente corruptieschandaal rond partijkopstuk Bo Xilai¹⁷ is, naast één van de grootste, namelijk één van de vele. Hoe de CCP in de toekomst op deze voorvallen reageert en de corruptie op lokaal niveau terugdringt, zal een sterk bepalende factor zijn in de evolutie van de Chinese sociale onrust en Chinese democratie.

Hoe dan ook wordt het met spanning uitkijken naar de machtswissel in het najaar van 2012 waarbij, naar alle waarschijnlijkheid, vicepresident Xi Jinping en vicepremier Li Keqiang de taken van respectievelijk president Hu Jintao en eerste minister Wen Jiabao zullen overnemen en een mogelijke wijziging in het politiek discours en de beleidslijnen zullen bewerkstelligen!

¹⁷ Bo Xilai, partijvoorzitter in de rode stad Chongqing, viel in de lente van 2012 in ongenade na gelinkt te worden met, enerzijds, een corruptie- en afluisterschandaal en, anderzijds, de moord op de Britse zakenman Heywood (voor meer info, zie Branigan, 2012, April 19).

BIBLIOGRAFIE

- Acharya, A. (2004). Will Asia's past be its future?. *International Security*, 28(3). 159-163.
- Bambauer, D. E., Deibert, R. J., Rohozinski, R., Villeneuve, N., & Zittrain, J. (2005). Internet filtering in China in 2004-2004: A country study. *Berkman Center for Internet & Society at Harvard Law School Research Publication*, 10. Retrieved May 02, 2012, from <http://ssrn.com/abstract=706681>
- Bell, D. A. (2011). Why China won't follow Arab Revolt. *New Perspectives Quarterly*, 28(2). 9-13.
- Bond, M. H. (1991). *Beyond the Chinese face: Insights from psychology*. Hong Kong: Oxford University Press.
- Branigan, T. (2011, February 27). China's jasmine revolution: police but no protesters line streets of Beijing. *The Guardian*. Retrieved May 05, 2012, from <http://www.guardian.co.uk/world/2011/feb/27/china-jasmine-revolution-beijing-police>
- Branigan, T. (2012, April 19). Bo Xilai case shines light on corruption in China. *The Guardian*. Retrieved June 04, 2012, from <http://www.guardian.co.uk/world/2012/apr/19/bo-xilai-light-corruption-china?INTCMP=SRCH>
- Bryman, A. (2003). *Social research methods*. Oxford: Oxford University Press.
- Burnham, P., Lutz, K. G., Grant, W., & Layton-Henry, Z. (2008). *Research methods in politics*. Hampshire, UK: Palgrave MacMillan.
- Chase, M. S. & Mulvenon, J. C. (2002). *You've Got Dissent! Chinese Dissident Use of the Internet and Beijing's Counter-Strategies*. Santa Monica: RAND.
- Chen, J. & Lu, C.-L. (2011). Democratization and the middle class in China: The middle class's attitudes toward democracy. *Political Research Quarterly*, 64(3). 705-719.
- China Internet Network Information Centre. (2010, June 30). *Internet Fundamental Data*. Retrieved April 26, 2012, from <http://www.cnnic.net.cn/en/index/00/index.htm>
- Esarey, A. & Qiang, X. (2011). Digital communication and political change in China. *International Journal of Communication*, 5. 298-319.
- Fairclough, N. (1989). *Language and power*. London: Longman.
- Fishbein, M. & Ajzen, I. (1975). *Belief, attitude, intention and behavior*. Boston: Addison-Wesley Publishing Company.
- Fuller, D. B. (2008). The cross-strait economic relationship's impact on the development in Taiwan and China: Adversaries and partners. *Asian Survey*, 48(2). 239-264.
- GreatFire.org. (n.d.). Keywords censored by the Great Firewall Of China. *Bringing transparency to the Great Firewall Of China*. Retrieved May 5, 2012, from <https://en.greatfire.org/censored-keywords>

- GreatFire.org. (n.d.). Websites blocked by the Great Firewall Of China. *Bringing transparency to the Great Firewall Of China*. Retrieved May 5, 2012, from <https://en.greatfire.org/blocked-websites>
- Harris, P. (2012, February 04). Syria resolution vetoed by Russia and China at United Nations. *The Guardian*. Retrieved May 30, 2012, from <http://www.guardian.co.uk/world/2012/feb/04/assad-obama-resign-un-resolution>
- Hu, J.-T. (2011, July 01). *Speech at a meeting commemorating the 90th anniversary of the founding of the Communist Party of China*. Speech presented at Great Hall of the People, Beijing, China. Retrieved April 15, 2012, from http://news.xinhuanet.com/english2010/china/2011-07/01/c_13960505.htm
- Hua, Y. (2011). The Arab Spring and the Chinese Autumn. *New perspectives Quarterly*, 28(2). 48-51.
- Internet World Stats. (2011, December 31). *Internet Usage Statistics for Africa*. Retrieved April 26, 2012 from <http://www.internetworldstats.com/stats1.htm>
- Johnson, I. (2011, February 27). Call for protest in China draws more police than protesters. *The New York Times*. Retrieved February 22, 2012, from http://www.nytimes.com/2011/02/28/world/asia/28china.html?_r=2
- Lee, C.-K. (2000). Pathways of labor insurgency. In E. J. Perry & M. Selden (eds.). *Chinese society: Change, conflict and resistance*. London: Routledge. 41-61.
- Li, E. (2011). China's 'Color Revolution' is red. *New perspectives Quarterly*, 28(2). 6-9.
- Liu, C.-x. (2001). A primary test of the applicability of Marlowe-Crowne's social desirability scale to Chinese subjects. *Sociological Research*, 2.
- Lu, C.-L. (2004). Democratic values among Chinese people: Analysis of a public opinion survey. *Chinese Perspectives*, 55. 2-13.
- Mentzel, V., Saich, T. & Van Der Linden, F. et al. (1989). *Hemelse Vrede: De lente van Peking*. Leuven: Uitgeverij Kritak.
- Nathan, A. J. & Shi, T.-J. (1993). Cultural requisites for democracy in China: Findings of a survey. *Daedalus*, 122(2). 95-123.
- Nathan, A. J. (1997). *China's transition*. New York: Colombia University Press.
- Orlik, T. (2011, September 26). Unrest grows as economy booms. *The Wall Street Journal*. Retrieved 27 April, 2012, from <http://online.wsj.com/article/SB10001424053111903703604576587070600504108.html>
- Oskamp, S. & Schultz, P. W. (2005). *Attitudes and opinions*. London: Lawrence Erlaub Associates.
- Paulhus, D. L. (1991). Measurement and control of response bias. In J. P. Robinson, P. R. Shaver, L. S. Wrightsman (eds.). *Measures of personalities and social psychological attitudes*. San Diego: Academic Press.

- Pei, M.-X. (2007, October). Corruption threatens China's future. *Policy Brief*, 55. 1-8.
- Perry, E. (2002). *Challenging the Mandate of Heaven: Social protest and state power in China*. New York: M.E. Sharpe.
- Poulain, A.-S. (2012). *De Arabische Lente in de ogen van de Chinese politieke leiders. Een kritische discoursanalyse*. Unpublished paper. Antwerpen: Universiteit Antwerpen.
- Pye, L. W. (1992). *The spirit of Chinese politics*. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press.
- Rosen, S. (2009). Contemporary Chinese youth and the state. *The Journal of Asian Studies*, 68(2). 359-369.
- Schwarcz, V. (1986). *The Chinese enlightenment: Intellectuals and the legacy of the May Fourth Movement of 1919*. London: University of California Press.
- Shi, T.-J. (2001). Cultural values and political trust: A comparison of the People's Republic of China and Taiwan. *Comparative Politics*, 33(4). 401-419.
- Sung, K.-T. (2001). Elder respect: Exploration of ideals and forms in East-Asia. *Journal of Aging Studies*, 15. 13-26.
- Tatlow, D. K. (2011, February 23). Arab revolts as viewed from Beijing. *The New York Times*. Retrieved February 03, 2012, from <http://www.nytimes.com/2011/02/24/world/asia/24iht-letter24.html>
- Tong, Y.-q. & Lei, S.-h. (2010). Creating public opinion pressure in China: Large-scale internet protest. *EAI Background Brief*, 534. 1-17.
- Weber, I. (2011). Mobile, online and angry: The rise of China's middle-class civil society?. *Critical Arts: South-North Cultural and Media Studies*, 25(1). 25-45.
- Whyte, M. K. (2012). *Myth of the social volcano: Perceptions of inequality and distributive injustice in contemporary China*. California: Stanford University Press.
- World Bank. (n.d). *China*. Retrieved May 11, 2012, from <http://data.worldbank.org/country/china>
- Yang, G.-B. (2003). The co-evolution of the internet and civil society in China. *Asian Survey*, 43(3). 405-422.
- Yang, G.-B. (2008). The rise of internet activists in China. *EAI Background Brief*, 388. 1-13.
- Yang, J.-C. (2011, April 22). *Win-win cooperation for harmonious development*. Speech presented at the Opening Ceremony of the Tenth 'Spring of Diplomats', Beijing, China. Retrieved April 15, 2012, from Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China website <http://www.fmprc.gov.cn/eng/wjdt/zjyh/t820486.htm>
- Zhang X. (2011, February 19). Chinese president urges improves social management for greater harmony, stability. *Xinhua net*. Retrieved February 12, 2012, from http://news.xinhuanet.com/english2010/china/2011-02/19/c_13739874.htm

Zittrain, J. & Edelman, B. G. (2003n March-April). Internet filtering in China. *IEEE Internet Computing*. Retrieved May 02, 2012, from <http://ssrn.com/abstract=399920>

APPENDIX I:

Confirmatorische factoranalyse pretest (N=46)

Tabel 6: Internetgebruik Factoranalyse (pretest)

	Ladingen	
	Factor 1	Factor 2
Ik gebruik het internet		.54
Ik lees het buitenlands nieuws op het internet	.50	.54
Ik lees buitenlandse kranten op internet	.83	
Ik gebruik sociale media		.70
Ik gebruik het internet voor entertainment		.44
Ik lees politieke blogs of opiniestukken	.45	
Total variance explained		44.44%
Eigenvalue	1.48	1.46
Cronbach's alpha		.59
If item 4 deleted: Cronbach's alpha		.62
Total variance explained (Eigenvalue)		33.76% (1.69)

Note: Ladingen na oblique rotatie. factor 1 = politieke interesse op het internet, factor 2 = internetgebruik.

Tabel 7: Politieke kennis Factoranalyse (pretest)

	Ladingen	
	Factor 1	Factor 2
Ik weet gemiddeld meer over politiek dan mijn vrienden en familie	.48	
Wanneer er politieke discussies worden gevoerd, heb ik meestal iets zinvols te zeggen.	.92	
Ik begrijp de meeste politieke kwesties redelijk makkelijk.	.79	
Ik ben geïnteresseerd in politiek	.87	
Total variance explained		57.85%
Eigenvalue		2.31
Cronbach's alpha		.82
If item 1 deleted: Cronbach's alpha		.87
Total variance explained (Eigenvalue)		69.54% (2.09)

Tabel 8: Nut van betogen Factoranalyse (pretest)

	Ladingen	
	Factor 1	Factor 2
Een massale opstand zoals die in de Arabische wereld heeft nut.	-.25	.79
Een betoging is niet nuttig om bepaalde eisen van de autoriteit af te dwingen.	.20	
Een betoging kan nuttig zijn om je verontwaardiging te uitten.	-.65	
Ik zou nooit deelnemen aan een opstand zoals die in de Arabische wereld.	.64	
Een betoging zorgt enkel voor chaos.	.80	
Total variance explained	31.51%	
Eigenvalue	1.58	
Cronbach's alpha (factor 1)*	.60	
If item 2 deleted: Cronbach's alpha	.71	
Total variance explained (Eigenvalue)**	38.92% (1.56)	

Note: Factor 1 = opstanden & betogingen in het algemeen, factor 2 = in verband met de Arabische Lente.

* Hercodering item 1 en 3. ** Principal Axis Factoring.

Tabel 9: Belang van geweldloosheid Factoranalyse (pretest)

	Ladingen	
	Factor 1	Factor 2
De overheid moet soms met geweld optreden om de opstandelingen te onderdrukken.	-.68	
De overheid mag nooit geweld gebruiken om opstandelingen te onderdrukken.	.69	
De activisten moeten altijd vasthouden aan het principe van geweldloosheid.	.20	
Total variance explained	32.73%	
Eigenvalue	1.54	
Cronbach's alpha	.49	
If item 3 deleted: Cronbach's alpha*	.64	
Total variance explained (Eigenvalue)**	47.03% (1.47)	

Note: Item 3 laadt uiterst laag op de factor. Hieruit kunnen we afleiden dat met anders kijkt naar geweld door de regering dan naar geweld door de activisten. * Hercodering item 1. ** Principal Axis Factoring.

Tabel 10: Politiek nut van sociale media Factoranalyse (pretest)

	Ladingen	
	Factor 1	Factor 2
Het gebruik van internet en sociale media hebben de revolutie in de hand gewerkt.	-.73	
Ik denk niet dat sociale media politiek nut kunnen hebben.	.78	
De blokkade van het internet door de regering van Egypte is volledig gerechtvaardigd ter bescherming van de harmonie van de samenleving.		.52
Total variance explained*	51.38%	
Eigenvalue	1.54	
Cronbach's alpha	.48	
If item 3 deleted: Cronbach's alpha	.69	
Total variance explained (Eigenvalue)**	52.87% (1.06)	

Note: *Principal Axis Factoring. Ladingen na oblique rotatie. Factor 1 = Sociale media, factor 2 = internetcensuur.

**Principal Axis Factoring.

Tabel 11: Politieke rol van jongeren Factoranalyse (pretest)

	Ladingen	
	Factor 1	Factor 2
Jongeren zijn onze toekomst en moeten daarom gehoord worden.	-.38	
Jongeren zijn te jong om politiek te begrijpen.	.68	
Jongeren hebben te weinig levenswijsheid en ervaring om politieke meningen uit te drukken.	.67	
Jongeren zijn te rebels.	.58	
Total variance explained	34.96%	
Eigenvalue	1.40	
Cronbach's alpha	.67	
If item 1 deleted: Cronbach's alpha*	.68	
Total variance explained (Eigenvalue)	42.03% (1.26)	

Note: * Hercodering item 1.

Tabel 12: Rol van de internationale gemeenschap Factoranalyse (pretest)

	Ladingen	
	Factor 1	Factor 2
De internationale gemeenschap moet tussenkomen om de burgers te beschermen indien zij gevaar lopen.		.43
De internationale gemeenschap mag nooit de soevereiniteit van een land schenden	.49	
Gelukkig heeft de internationale gemeenschap ingegrepen in de revolutie in Libië.		.53
Gelukkig houden China en Rusland een interventie in Syrië van de internationale gemeenschap tegen.		-.41
Om interne zaken op te lossen heeft een regering geen nood aan buitenlandse inmenging.	.99	
Burgers moeten beschermd worden door eender welke instelling indien zij in gevaar worden gebracht door de eigen regering.		.41
Total variance explained	37.80%	
Eigenvalue	2.27	
Cronbach's alpha*	.59	
If item 1 deleted: Cronbach's alpha	.60	
Total variance explained (Eigenvalue)	46.07% (2.30)	

Note: Ladingen na oblique rotatie. Factor 1 = soevereiniteit, factor 2 = bescherming van de burger.

* Hercodering item 2, 4 en 5.

APPENDIX II:

Online survey: 关于阿拉伯之春. About the Arab Spring.

亲爱的,

我是比利时学生。请帮我写我的论文。因为我学过中文和中国文化，我对中国人的架势很感兴趣。这是为什么我论文的题目是关于中国人和台湾人对阿拉伯之春的架势。请填写这份问卷。只需要十分钟。

只有科学研究的目的，我不会出版我研究的结果。当然，这份问卷完全匿名的。我非常感谢您!!

Dearest,

I am a belgian student and I need your help for my thesis research. Because I have studied Chinese and Chinese culture, I am very interested in the attitudes of Chinese people. This is why I am writing my thesis about the attitude of Chinese and Taiwanese people toward the Arab Spring. Please fill in this survey. It will only take 10 minutes of your time. This survey only has academic intentions and the results will not be published. Of course, this survey is completely anonymous. Thank you very much!

1. 我出生于... I was born in... (year)

2. 性别 Sex

男生 man 女生 woman

3. 我在...长大。 I grew up in...

中国大陆 Mainland China

台湾 Taiwan

澳门 Macao

香港 Hong Kong

其他 Other

其他 Other

4. 我曾在国外居住 (至少三个月)。

I have lived abroad for at least 3 months.

- 是 yes 否 no

5. 工作状态

Workstatus

- 工作 working
- 学生 student
- 家庭主妇 housewife, housefather
- 无业 unemployed

6. 最高学历

Highest diploma

- 没有 no diploma
- 小学 primary school
- 初中 junior high school
- 高中 high school
- 大学或学院 university
- 研究生 graduate

7. 我是共产党员。

I am a member of the Chinese Communist Party.

- 是 yes 否 no

	每天 every day	一个星期几次 several times a week	一个月几次 several times a month	更少 less
我上网频率。 I use the internet...				
我上网看外国新闻频率 I read foreign news on the internet				
我上网看外国报纸频率 I read foreign newspapers on the internet				
我使用社交媒体频率，比如人人网，开心网，优酷， 微博 I use social media like renrenwang, kaixinwang, youku, weibo				
我只为了娱乐上网 I only use the internet for entertainment.				
我看政治博客频率 I read political blogs				

	是 yes	否 no
我对于政治的了解比朋友和同年纪人深。 In average, I know more about politics than my friends.		
讨论政治问题的时候，我常常有自己的意见想表达 When political issues or problems are discussed, I usually have something meaningful to say.		
我能容易了解大部分的政治问题。 I am able to understand most political issues easily.		
我对政治感兴趣。 I am interested in politics.		

下列哪些因素你认为是阿拉伯的公民示威之原因？

According to you, what are the reasons why the Arab people are protesting?

- 失业率的高企 extreme unemployment rate
- 政府压制政治反对派 prohibition of political opposition
- 食物的缺乏 lack of food
- 自由选举的缺乏 lack of free elections
- 政府严重腐败 large scale corruption by the government
- 贫乏的教育系统 inadequate education system
- 在地方及政治机关参与的缺乏 lack of political participation on local level
- 在国家及政治机关参与的缺乏 lack of political participation on national level
- 男女不平等 inequality between men and women
- 综合上列因素 a combination of the reasons above

对你来说，上列因素中，哪三个你认为是最重要因素？

According to you, which three factors are most important to start a protest like the one in the Arab world?

- 失业率的高企 extreme unemployment rate
- 政府压制政治反对派 prohibition of political opposition
- 食物的缺乏 lack of food
- 自由选举的缺乏 lack of free elections
- 政府严重腐败 large scale corruption by the government
- 贫乏的教育系统 inadequate education system
- 在地方及政治机关参与的缺乏 lack of political participation on local level
- 在国家及政治机关参与的缺乏 lack of political participation on national level
- 男女不平等 inequality between men and women

	强烈反对 strongly disagree	不同意 disagree	既不同意也不反对 neutral	同意 agree	坚决同意 strongly agree
对政府的领导提出质疑，不是老百姓的任务。 It is not the role of the normal citizen to question the leadership of the government.					
稳定的经济发展比扩大自由重要。 A stable economic growth is more important than more freedom.					
阿拉伯之春是一件有正面影响的运动。 The Arab Spring is a movement with a positive impact.					
我了解阿拉伯民众为何要示威。 I understand why the Arab people protest.					
我赞同阿拉伯民示威的方法。 I agree with the way the Arab people are protesting.					
这样的群众起义有用。 A mass uprising like the Arab one can be useful.					
我觉得民众示威反对政府是没有用。 I think a mass uprising is not useful to make certain demands to the government.					
有时候，为了表达愤慨的示威是有用。 Sometimes, an uprising can be useful to express your outrage.					
示威只导致混乱。 A protest only causes chaos.					
我绝不会参加这样的起义。 I would never take part in an uprising like those in the Arab world.					
有时候政府应该以武力镇压示威者。 Sometimes, it is the job of a government to suppress demonstrators with force.					
政府决不能以武力镇压示威者。 A government should never use violence to suppress demonstrators.					
示威者总是应该以非暴力作为原则。 Demonstrators should hold on to the principle of nonviolence at all times.					

	强烈反对 strongly disagree	不同意 disagree	既不同意也不反对 neutral	同意 agree	坚决同意 strongly agree
互联网和社会媒体的使用加强速进了阿拉伯起义的进程。 The use of internet and social media have stimulated the revolution in the Arab world.					
我不认为社会媒体能有政治效用。 I don't think social media could have a political use.					
为了保持和谐社会，埃及政府建立的网络封锁是合理的。 The blockade of the internet by the Egyptian government is completely justified in order to protect the social harmony.					
我们应该听年青人的政治建议。 We should listen to the political proposals of the youth.					
年青人太年轻，所以不了解政治。 The youth is too young to understand politics.					
年青人还太年轻，还没有足够的阅历和智慧表达政治意见。 The youth has not enough wisdom and life experience to express their political opinions.					
年青人太反叛。 Young people are too rebellious.					

国际社会参加了在利比亚的战斗，支持了反叛者。国际社会帮反对者推翻Qadhafi独裁者的政府。
In Libya, the international community participated in the fight and supported the rebels. The international community helped the rebels in overthrowing the government of the dictator Qadhafi.

	强烈反对 strongly disagree	不同意 disagree	既不同意也不反对 neutral	同意 agree	坚决同意 strongly agree
如果公民有危险，国际社会就应该进行干预来保护公民。 The international community has to intervene to protect citizens of a country when they are in danger.					
国际社会决不能侵犯任何国家的主权。 The international community may never violate the sovereignty of a country.					
很幸运，国际社会在利比亚进行了干预。 Luckily, the international community intervened in the Libyan revolution.					
很幸运，中国和俄罗斯反对了国际社会军运的干预。 Luckily, Russia and China blocked an intervention of the international community in Syria.					
解决内政，不必须有任何的外来干预。 To solve internal affairs, governments do not need any foreign interference.					
如果公民被自己的政府威胁，他们都可受到任何各国机构的保护。 When citizens are put in danger by their own government, they need to be protected by which ever institution.					

非常感谢您!!!

Thank you very much!!!

彭爱宁 – Ann-Sophie Poulain

APPENDIX III: Wat betekent de Arabische Lente volgens u?

respons: 68%, 68/100

B = buitenland > 3 maand

Antwoord	Vertaling	Woonplaats
春天花会开	De lentebloemen zullen bloeien ⇒ WEET NIET	China
西方制造的一个概念	Een westers concept	China
社会政治革命	Sociale en politieke revolutie	China
Je ne sais pas~ Je vous plait m'excuser~ ;-)	Ik weet het niet, excuseer mij ⇒ WEET NIET	China
民主的扩展	Democratische ontwikkelingen	China
阿拉伯世界的一场社会变革	Sociale revolutie in Arabische wereld	China
Democracy of the people. It's a good hope, but not a necessarily good result.	Democratie van het volk. Er is goede hoop maar niet noodzakelijk een goed resultaat	China
对阿拉伯国家的颠覆	Omverwerping van de Arabische landen	China
民主的勇气。	Democratische moed	China
Revolution	Revolutie	China (B)
阿拉伯世界兴起的新一轮社会 革命	Opkomst van een nieuwe sociale revolutie in de Arabische wereld	China
No idea what it is.	Geen idee wat het is. ⇒ WEET NIET	China (B)
由茉莉花革命带动的阿拉伯地区 大规模游行示威活动	Grootschalige demonstraties in de Arabische gebieden, gedreven door de Jasmijnrevolutie	China
No idea	Geen idee ⇒ WEET NIET	Taiwan (B)
I do not know	Ik weet het niet. ⇒ WEET NIET	China

Nothing	Niets ⇒ WEET NIET	China (B)
要求和平的年轻人	Jongeren die vrede eisen	China
Nothing	Niets ⇒ WEET NIET	China
受不平等待遇的下層社會，反撲極權主義。(The poor who were treated unfairly resist the totalitarian.)	De armen die slecht behandeld werden, verzetten zich tegen het totalitarisme	Taiwan
A system failure	Het falen van een systeem	Taiwan (B)
No idea about what is Arab Spring, never heard about it	Nooit van gehoord ⇒ WEET NIET	China (B)
Infectious rebellion	Infectueuze rebellie	Other (B)
Sad	Triest	Macao
为和平和民主自由的抵抗运动。	Verzetsbeweging voor vrede en democratische vrijheid	China
No	Nee ⇒ WEET NIET	Taiwan
关于对阿拉伯国家，生活，人民描述的一篇文章	Beschrijvend artikel over de Arabische landen, leven en mensen ⇒ WEET NIET	China
Freedom!	Vrijheid!	Other (B)
An uprising by the Arab people who seek a government / leadership that can provide more democracy, freedom, and higher quality of life	Een opstand door het Arabische volk dat zoekt naar een regering dat meer democratie, vrijheid en betere levensomstandigheden kan voorzien	Taiwan (B)
I have no idea	Ik heb geen idee ⇒ WEET NIET	Taiwan (B)

The awakening of citizen for human rights and rotten politics...平民對人權與腐敗政治的覺醒	Het ontwaken van de burgers voor mensenrechten en tegen de corrupte politiek	Taiwan
一种改变, 但不一定意味着就是春天。	Een soort verandering maar ik ben niet zeker over de betekenis van 'lente'	China (B)
Honestly, never heard about it.	Eerlijk gezegd nog nooit van gehoord. ⇒ WEET NIET	Macao (B)
A series of indigenous democracy movements sweeping the Arab world	Een reeks van binnenlandse democratische bewegingen die de Arabische wereld overspoelt	Other (B)
It's a new era for the Arabs, and it takes a long time to achieve what the people want.	Het is een nieuwe periode voor de Arabieren maar het zal een lange tijd duren alvorens de mensen hun doelen bereiken.	Taiwan (B)
阿拉伯的春天嗎?	De Arabische Lente? [letterlijk] ⇒ WEET NIET	Taiwan (B)
A revolution	Een revolutie	Other (B)
推翻獨裁	Omverwerpen van dictatoren	Taiwan
Something I quite not know!	Iets wat ik niet echt ken! ⇒ WEET NIET	Taiwan
?	⇒ WEET NIET	Taiwan
一些阿拉伯国家人民对民主的诉求从而引发的一些运动	Enkele bewegingen veroorzaakt door volkeren van enkele Arabische landen met democratische aspiraties.	China
中东地区在不够成熟的条件下争取民主的大规模示威运动	Grootschalige demonstratiebeweging strijdt voor democratie in het Midden-Oosten onder onvoldoende rijpe omstandigheden	China
Awaking Arabic world, but the according disorder could be leveraged by terrorists and Islamic radicals	Ontwakende Arabische wereld maar de bijkomende chaos kan benut worden door terroristen en islam radicalen.	China (B)
Sorry, I know nothing about it and due to this research, I have searched some information on it	Sorry, ik weet er niets over en door dit onderzoek heb ik er wat info over opgezocht. ⇒ WEET NIET	China

阿拉伯人争取民主自由的政治运动。	Een politieke beweging van het Arabische volk dat strijd voor meer democratische vrijheid.	China (B)
民主的抗争	Democratische revolutie	China
一场社会运动	Een maatschappelijke beweging	China
集权统治的溃败	De nederlaag van een autoritair bewind	China
Freedom	Vrijheid	China
The citizens in some Arabic countries formerly or currently under dictatorship try to protest political and military conditions and ask for democratic policies.	De burgers in sommige Arabische landen, vroeger of nu onder dictatorschap, proberen te protesteren tegen de politieke en militaire omstandigheden en vragen om democratisch beleid.	China (B)
由社交媒体推动的社会性事件	Door sociale media gedreven maatschappelijke gebeurtenis	China
人民要求人权的起义	Opstand waarin het volk mensenrechten eist.	China
国际政治斗争的一种新途径	Een nieuw kanaal van internationale politieke strijd	China (B)
让国际关系变得更为复杂	Maakt de internationale betrekkingen complexer	China
Revolution and chaos at the same time.	Revolutie en chaos tegelijkertijd	China
自由之声，民主的开始	Het geluid van vrijheid, het begin van democratie	China
Democracy	Democratie	China
Don't know about it	Ik weet er niets van ⇒ WEET NIET	China (B)
是普世文明意义上的“民主”与强权政治之间的一场对决	Het is de confrontatie tussen ‘democratie’ in de universele betekenis van het woord en de machtige regering	China (B)
民意的甦醒。	Het ontwaken van de publieke opinie	Taiwan (B)
政府与民众之间矛盾的爆发，但我不赞成暴力。	Het uitbreken van een tegenstrijdigheid tussen de regering en het volk maar ik keur het geweld niet goed	China

一个长时期被压迫的民族的觉醒 和新的认识	Het ontwaken en het nieuwe bewustzijn van een langdurig onderdrukte bevolking	China (B)
社会动荡	Sociale onrust	China
One of ways of political participation	Een manier van politieke participatie	China
People's action to fight for their political rights and privileges	Acties van mensen die vechten voor hun politieke rechten en privileges	China
一种文化的体现	Een culturele uiting ⇒ WEET NIET	China
economic growth and political stability?	Economische groei en politieke stabiliteit? ⇒ WEET NIET	China (B)
和平 民主	Vrede en democratie	China
不知道	Ik weet het niet ⇒ WEET NIET	China

APPENDIX IV: Confirmatorische factoranalyse (N = 100)

Tabel 13: Internetgebruik Factoranalyse

	Ladingen	
	Factor 1	Factor 2
I use the internet		.65
I read foreign news on the internet	.99	
I read foreign newspapers on the internet	.66	
I use social media		.61
I read political blogs	.59	
I only use the internet for entertainment		.74
Total variance explained	53.55%	
Eigenvalue	2.14	1.08
Cronbach's alpha	.78	

Note: De factoranalyse toont aan dat de 6 items twee factoren omvatten. We kunnen afleiden dat het gaat om de factor 1 'politieke interesse op het internet' en factor 2 'gewoon internetgebruik'. Ladingen na oblique rotatie.

Tabel 14: Politieke kennis Factoranalyse

	Ladingen	
	Factor 1	Factor 2
I know more about politics than my friends and family	.69	
When discussions, I usually have something meaningful to say.	.65	
I understand most political issues	.75	
I am interested in politics	.67	
Total variance explained	47.49%	
Eigenvalue	1.90	
Cronbach's alpha	.78	

Tabel 15: Begrip voor Arabische Lente Factoranalyse

	Ladingen	
	Factor 1	Factor 2
The Arab Spring is a movement with a positive impact.	.92	
I understand why the Arab people protest.	.57	
I agree with the way the Arab people are protesting.	.48	
Total variance explained	47.03%	
Eigenvalue	1.41	
Cronbach's alpha	.67	

Tabel 16: Nut van betogen Factoranalyse

	Ladingen	
	Factor 1	Factor 2
A mass uprising like the Arab one can be useful.	-.58	
I think a mass uprising is not useful to make certain demands to the government.	.65	
Sometimes, an uprising can be useful to express your outrage.	-.65	
A protest only causes chaos.	.64	
I would never take part in an uprising like those in the Arab world.	.68	
Total variance explained	41.42%	
Eigenvalue	2.07	
Cronbach's alpha*	.78	

Note: * Hercodering van item 1 en 3.

Tabel 17: Belang van geweldloosheid Factoranalyse

	Ladingen	
	Factor 1	Factor 2
Sometimes, it is the job of a government to suppress demonstrators with force.	.71	
A government should never use violence to suppress demonstrators.	.84	
Demonstrators should hold on to the principle of nonviolence at all times.	.28	
Total variance explained	42.75%	
Eigenvalue	1.28	
Cronbach's alpha	.49	
If item 3 deleted: Cronbach's alpha*	.75	
Total variance explained (Eigenvalue)	69.54% (2.09)	

Note: Item 3 laadt uiterst laag op de factor. Hieruit kunnen we afleiden dat met anders kijkt naar geweld door de regering dan naar geweld door de activisten. * Hercodering item 1.

Tabel 18: Politiek nut van sociale media Factoranalyse

	Ladingen	
	Factor 1	Factor 2
The use of internet and social media have stimulated the revolution in the Arab world.	-.57	
I don't think social media could have a political use.	.43	
The blockade of the internet by the Egyptian government is completely justified in order to protect the social harmony.	.52	
Total variance explained*	25.86%	
Eigenvalue	.78	
Cronbach's alpha**	.50	

Note: * Principal Axis Factoring.

** Hercodering item 1. Eigenvalue is niet voldoende sterl (< 1). Schaal is niet voldoende sterk (< .70).

Tabel 19: Politieke rol van jongeren Factoranalyse

	Ladingen	
	Factor 1	Factor 2
We should listen to the political proposals of the youth.	.60	
The youth is too young to understand politics.	.96	
The youth has not enough wisdom and life experience to express their political opinions.	.75	
Young people are too rebellious.	.43	
Total variance explained	50.61%	
Eigenvalue	2.24	
Cronbach's alpha*	.76	

Note: * Hercodering item 1.

Tabel 20: Rol van de internationale gemeenschap Factoranalyse

	Ladingen	
	Factor 1	Factor 2
The international community has to intervene to protect citizens of a country when they are in danger.	.65	
The international community may never violate the sovereignty of a country.	.99	
Luckily, the international community intervened in the Libyan revolution.	.71	
Luckily, Russia and China blocked an intervention of the international community in Syria.	-.69	
To solve internal affairs, governments do not need any foreign interference.	-.68	
When citizens are put in danger by their own government, they need to be protected by which ever institution.	.66	
Total variance explained	54.97%	
Eigenvalue	3.30	
Cronbach's alpha*	.51	
If item 5 deleted: Cronbach's alpha	.72	
Total variance explained (Eigenvalue)	/	

Note: * Hercodering van item 2, 4 en 5.

Goodness-of-fit Test (Pearson χ^2) is significant at a level .000 (2-tailed).